

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

den offentlige Examen i Juni og Juli 1870

ved

Lærd- og Realskolen

i

Molde.

---

1. Korte Beskrivelser af 50 almindelige vildtvoksende norske Kærplanter. Af Adjunct C. W. Ludv. Horn.
2. Efterretninger om Skolen i Skoleaaret 1869/70 ved Rector A. Brinchmann.

CHRISTIANA.

DET STEENSKE BOGTRYKKERI.

Indbydelsesskrift

til

den offentlige Examen i Juni og Juli **1870**

ved

Lærd- og Realskolen ,

i

Molde.

1. Korte Beskrivelser af 50 almindelige vildtvoksende norske Karplanter
Af Adjunct C. W. Ludv. Horn.
2. Efterretninger om Skolen i Skoleaaret 1869/70 ved Rector A. Brinchmann.

I.

**Korte Beskrivelser af 50 almindelige,
vildtvoxende norske Karplanter.**

Af

C. W. Ludv. Horn.

Naturhistorie

for Begyndere

til Hjælp ved Undervisningen.

II.

**Korte Beskrivelser af 50 almindelige,
vildtvoxende norske Karplanter.**

Af

C. W. Ludv. Horn.

Ved Undervisningen i Botanik har jeg fulgt den Fremgangsmaade, som staar anbefalet i Thedenius's „Svensk Skol-Botanik“, og som ogsaa nu staar foreskrevet i den nye Undervisningsplan for Middelskolerne. Beskrivelserne af de foreviste Planter har jeg hidtil været nødsaget til at diktere Eleverne; men for Elever paa dette Alderstrin falder det vanskeligt at skrive hurtig nok og rigtig efter Diktat. For at hjælpe herpaa har jeg givet en kortfattet Beskrivelse af 50 af vore almindeligste Karplanter, hvortil Udtrykkene er hentede fra Blytts, Hornemanns og Hartmanns Floraer. Valget af Planterne er truffet med specielt Hensyn til Molde Omegn.

Disse 50 Plantebeskrivelser har jeg tænkt mig som Hjælpepemiddel ved den første Undervisning i Botanik, i Lighed med den tidligere af mig udgivne „Dyreriget“ for Zoologiens Vedkommende, til hvilken de slutte sig som 2det Afsnit af Naturhistorie for Begyndere.

Molde den 28de April 1870.

C. W. Ludv. Horn.

1.

Veronica Chamædrys.

Urt med store vakre himmelblaa Blomster.

Roden er grenet.

Rodstokken er krybende vidt omkring under Jorden.

Stengelen er opstigende, vel 1 Kvarter høi, trind og leddet, samt haaret langs Siden i 2 Rader, der veksler mellem Leddene.

Bladene er modsatte og siddende, fjedernervede, ægrunde, grovt sagtakkeede og rynkede.

Blomsterstanden er lange Klaser, der udgaar fra de øvre Bladhjørner. Nedentil er hver Blomsterstilk støttet af et Blomsterblad.

Blomsterne er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.

Bægeret er 4delt, kortere end Kronen.

Kronen er hjulformet og kløvet i 4 uligestore Dele, vakker himmelblaa.

2 hvide, udspærrede *Støvdragere*, fæstede til Kronen.

1 *Støvvei*.

Frugten er en omvendt-hjerteformet Kapsel, der er kortere end Bægeret. Den bestaar af 2 Rum med mange Frø i hvert Rum.

Den voxer almindelig paa Græsbakker og i Krut og blomstrer i Mai og Juni.

Pinguicula vulgaris.

(Tettegræs).

*Urt med fedtede Blade ved Roden.**Roden* er liden og grenet.*Stengelen* er en ganske kort Rodstok.*Bladene* ligger allesammen udbredte nede paa Jorden som en Roset; de er ægrunde og butte med indbøiede hele Kanter, fjedernervede, fedtede og lysgrønne.*Blomsterstilkene* er oprette og indtil 1 Kvarter høie, trinde og haarede. I Toppen bærer de en enkelt ludende *Blomst*, der er tvekjønnet med dobbelt Blomsterdække.*Bægeret* er lidt uregelmæssig 5kløvet.*Kronen* er læbeformet, gabende og sporet. Overlæben er 2kløvet; Underlæben er større og 3kløvet; Sporen er jevntyk, ret og ligesaa lang som Kronens øvre Del, samt afsondrer Honning. Svælget er hvidhaaret og Kronrøret meget kort.2 korte og tykke *Støvdragere*.1 *Støvvei* med kløvet Ar, meget kort Griffel og kuglerund Frugtknude.*Frugten* er en ægrund Kapsel med 1 Rum og mange Frø.

Tettegræsset voxer almindelig paa fugtige Enge og blomstrer i Mai og Juni.

Poa annua.

(Rapgræs, Tungræs).

Mygt Græs med Blomsterne i Top.

Roden er et Knippe af fine Trevler og skyder flere hule leddede Straa.

Straaene er opstigende, nedentil noget knæbøiede, fladtrykte, med 2 til 3 Ledknuder, glatte, indtil 1 Fod høie.

Bladene udgaar fra Ledknuderne med fladtrykte, omfattende Bladskeder og med lidt spidse Skedehinder. De er ligenervede og jevnbrede, slappe, flade, i Kanten lidt ru.

Blomsterne sidder flere sammen i Smaa-ax, som atter igjen i Forening danner en Top. Toppen har ægrundt Omrids og enkeltvis eller parvis udstaaende Grene, hvorpaa Smaaaxene sidder. Smaaaxene er ægrunde og fladtrykte; de bestaar nedentil af 2 grønne, spidse, uligelange Bægerbælgklapper; ovenfor disse sidder omtrent 5 smaa grønne Blomster. Hver Blomst er tvekjønnet med 2 Kronbælgklappe; den ydre eller nedre er grøn og hul, 5nervet; den indre eller øvre er hindeagtig og hvid, 2nervet. Indenfor Kronbælgklappene sidder 2 næsten umerkelige Smaaskjæl.

3 lange, fine *Støvdragere*.

2 *Støvveie* med fjederformet Ar.

Frugten (Græsfrugten) er en liden Nød, der omsluttes af Kronbælgklappene.

Rapgræsset voxer almindelig ved beboede og paa dyrkede Steder og blomstrer hele Sommeren til sent paa Høsten.

Trichera arvensis.

(Blaakoll.)

*Urt med violette Blomster, tæt samlede i en Kurv.**Roden* er lang, grov og grenet.*Stengelen* er opret, grenet, 1—2 Alen høj, samt besat med lange, nedadrettede, stive Haar.*Bladene* er fjedernervede og haarede; Rodbladene er lancetformede, hele eller lidt indskaarne; Stengelbladene er siddende og dybt delte med jevnbrede, modsatte Sideflige og en større Endeflig.*Blomsterstanden* er en Blomsterkurv paa Enden af lange, haarede Stilke. Kurven er fladtrykt og omgivet af et Svøb af mange Blade i dobbelt Krans. Blomsterbunden er haaret og hvælvet.*Blomsterne* er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.*Bægeret* er dobbelt og stivhaaret; det indre er sammenvoxet med Frugtknuden.*Kronen* er lysviolet og uregelmæssig 4delt. Kantblomsternes Kroner har langt større Flige end Skiveblomsternes.4 *Støvdragere*, fæstede til Kronen og af Kronens Længde.1 *Støvei* med lang Griffel og 2delt Ar.*Frugten* er en Nød, der oventil er kranset af børsteformede Straaler, dannede af Bægeret.

Den voxer almindelig paa Mark og Eng og blomstrer om Sommeren.

Plantago lanceolata.

(Smaakjæmpe.)

Urt med Blomster i Ax og med lancetformede Blade ved Roden.

Roden er grenet med lange Sidetraade.

Stengelen er opret, omkring 1 Fod lang, kantet og furet, og bærer i Toppen et eneste Ax.

Bladene sidder alle ved Roden og er oprette, buenervede med ophøiede Nerver paa Undersiden, smalt lancetformede, fjernttandede og haarede langs Rygnerverne.

Axet er kort og ægrundt; hver Blomst støttes af et bredt, hindeagtigt Blomsterblad.

Blomsterne er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.

Bægeret er 4delt og hindeagtigt.

Kronen er tragtformet og hindeagtig, 4kløvet med spidse nedbøiede Flige.

4 næsten hvide *Støvdragere*, der er meget længere end Kronen og før Udviklingen nedbøiede.

1 *Støvvei*.

Frugten er en Kapsel med 2 Frø; den springer op paatvers.

Den voxer almindelig paa Veie og tørre Steder og blomstrer om Sommeren.

Alchemilla vulgaris.

(Marikaabe.)

Urt med lappede Blade og smaa grønne Blomster.

Roden bestaar af tykke grenede Traade fra Rodstokken.

Rodstokken er opstigende, grov og grenet, skjælet af de gjensiddende Bladstilke.

Stengelen er opstigende eller udbredt, grenet, omtrent 1 Kvarter høi.

Bladene er haandnervede og nyreformede, næsten cirkelrunde, foldede; de nederste Blade er langstilkede med 7—9 runde sagtakkede Lapper, de øverste siddende med 5—7 Lapper. Axelbladene er indskaarne, meget store og omfattende.

Blomsterne sidder tæt sammen, er smaa, og tvekjønnede med enkelt Blomsterdække.

Blomsterdækket er grønt og 8fliget; 4 Flige er større og 4 mindre.

4 *Støvdragere*, fæstede i Kanten af en kjødfuld opsvulmet Ring.

1 *Støvvei*.

Frugten er en Kapsel, der omgives af Bægeret og indeslutter et Frø.

Marikaaben voxer almindelig paa Ænge og Veikanter og blomstrer hele Sommeren.

Majanthemum bifolium.

(Ekornbær.)

Urt med oftest 2 hjerteformede Blade.

Rodstokken er tynd og meget lang, krybende, med dunhaarede Rodtrevler. Den frembringer dels enkelte langstilkede Blade, dels Stengler, der bærer 2 Blade.

Stengelen er opret, henved 1 Kvarter høi, kantet, knæbøiet ved Bladene.

Stengelbladene er buenervede, hjerteformede, spidse, glatte og sidder vekselsvis paa korte Stilke. Det øverste Blad er mindst og har kortest Stilk.

Blomsterstunden er en tæt blomstret, afgang Klase i Enden af Stengelen. Blomsterstilkene sidder 2—3 sammen og understøttes nedentil af meget smaa Blomsterblade.

Blomsterne er meget smaa, tvekjønnede med enkelt Blomsterdække.

Blomsterdækket er dybt 4delt med tilbagebøiede Flige, hvidt.

4 *Støvdragere*, kortere end Blomsterdækkets Flige.

1 *Støvvei* med kort Griffel og rund Frugtknude.

Frugten er et næsten kuglerundt saftigt Bær, der først er hvidt og rødprykket, men som bliver helt rødt, naar det er modent. Bærret bestaar af 2—3 Rum med 2—3 Frø.

Ekornbærret vokser almindelig paa fugtige Steder i Skove og blomstrer om Sommeren.

Campanula rotundifolia.

(Blaaklokke.)

Urt med klokkeformede, blaa Blomster.

Roden bestaar af grenede Rodtraade, der udgaar fra den lange krybende Rodstok.

Stengelen er opstigende, 1 Fod høi, sjelden grenet.

Rodbladene er stilkede, hjerte- eller nyreformede, næsten runde, takkede; de visner før Blomstringen.

Stengelbladene er vekselsidde, jevnbrede og helrandede. Alle Bladene er glatte.

Blomsterne er hængende paa fine Stilke og tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.

Bægeret er 5delt med spidse Flige.

Kronen er klokkeformet, grundt 5fliget, glat og blaa.

5 *Støvdragere* med lange Støvknapper og korte Støvtraade, fæstede til Skjæl i Kronens Bund.

1 *Støvvei* med 3delt Ar og lang Griffel; Frugtknuden sidder nedenfor Kronen.

Frugten er en omvendt ægrund Kapsel, der er nedbøiet og meget mindre end Kronen. Den er delt i 3 Rum med mange Frø fæstede til en Axe i Midten.

Blaaklokken voxer almindelig paa Enge og blomstrer i Juli og August.

Viola tricolor

(Stedmodersblomst.)

Urt med store fligede Axelblade og flerfarvede Blomster.

Roden er grenet og spæd.

Stengelen er udbredt og grenet, kort, tyk og kantet.

Bladene er vekselsvise, stilkede, fjedernervede, lidt takkede; de øvre aflang-lancetformede; de nedre hjerteformet ægrunde. Axelbladene er meget store og dybt delte i modsatte jevnbrede Sideflige og stor Endeflig.

Blomsterne sidder enlige paa lange, firkantede, i Spidsen nedbøiede Stilke, som udgaar fra Bladhjørnerne, og er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.

Bægeret bestaar af 5 Bægerblade, der nedtil forlænger sig i butte, korte Flige.

Kronen er uregelmæssig og bestaar af 5 Kronblade; de to øverste Blade er omvendt ægrunde og violette; de to Sidekronblade er skjæve med en indvendig haarret Negl og af forskjellig Farve. Det nederste Kronblad er omvendt hjerteformet med Spore og af samme Farve som Sidekronbladene.

5 *Støvdragere* med korte Støvtraade og næsten sammenhængende Stovknapper.

1 *Støvvei* med kort Griffel.

Frukten er en Irummet Kapsel med mange Frø.

Den voxer almindelig paa Mark og Eng og blomstrer hele Sommeren.

10.

Cerefolium sylvestre.

(Hundslænge.)

*Skjermplante med 5bladet Smaasvøb, men uden Storsvøb.**Roden* er tapformet og lidt grenet.*Stengelen* er opret og grenet i Toppen, indtil 2 Alen høi, furet, nedentil finlodden, oventil glat. Indeni er den hul, undtagen ved Leddene, hvor den tillige er opsvulmet.*Bladene* er vekselse, fjedernervede, dobbelt eller 3dobbelte sammensatte af indskaarne Smaablade. Fli-gene er spidse og lancetformede.*Blomsterne* sidder i Dobbeltskjærme paa Enden af Grenene. Smaaskjærmene støttes nedentil af 5 nedbøiede, i Randen haarede Blomsterblade, det saakaldte Smaasvøb. Blomsterne er smaa og tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.*Bægeret* er utydeligt og sammenvoxet med Frugt-knuden.*Kronen* er lidt uregelmæssig og bestaar af 5 smaa hvide næsten omvendt hjerteformede Kronblade, der er fæstede ovenpaa Frugtknuden.5 lange *Støvdragere.*2 *Støvveie.**Frugten* er en trind, lancetformet, glat Spaltefrugt, der ved Modningen deler sig i 2.

Den er et almindeligt Ukrud paa dyrkede Steder og blomstrer om Sommeren.

11.

Convallaria majalis.

(Lillekønval.)

Urt med vellugtende, klokkeformede hvide Blomster i Klase.

Rodstolken er krybende med talrige Rodtrevler, der sidder sammen i Knipper. Den bærer Skaftet og to langstilkede Blade, der nedentil omgives af hindeagtige Skjæl.

Bladene er buenervede, aflange, helrandede og glatte. Den ene Bladstilk omfatter den anden.

Skaftet er noget kortere end Bladene og glat. I Enden af Skaftet er den noget ludende Blomsterklase med 6—12 vellugtende Blomster, som hænger paa Stilke, der er lidt længere end Blomsterne og som nedentil omgives af smaa, hindeagtige Blomsterblade.

Blomsterne er tvækjønnede med enkelt Blomsterdække.

Blomsterdækket er hvidt, klokkeformet og 6fliget med tilbagebøiede Flige.

6 korte *Støvdragere* fæstede paa Blomsterdækket.

1 *Støvvei* med 3kantet Ar og 3rummet Frugtknude, der sidder indenfor Blomsterdækket.

Frugten er et kuglerundt, rødt Bær, med 3 Rum og 1 Frø i hvert Rum.

Den voxer almindelig i Skove og blomstrer i Mai og Juni.

Luzula pilosa.

(Haarfryslø.)

*Græsagtig Urt med flade, i Randen haarede Blade.**Roden* er et Knippe af fine Rodtrevler.*Straaene* er flere sammen, oprette, omtrent 1 Fod høie, trinde og bladede.*Rodbladene* er jevnbreddt-lancetformede, parallelnervede, spidse, med lange bløde Haar i Randen.*Straabladene* er mindre og omskedende.*Blomsterstanden* er et grenet Knippe i Enden af Straaet. Grenene er udspilede og bærer 1—3 Blomster, der nedentil er understøttede af 2 smaa Blomsterblade.*Blomsterne* er tvekjønnede med enkelt Blomsterdække.*Blomsterdækket* bestaar af 6 spidse, skjælagtige brune Blade, der er lyse i Randen.6 *Støvdragere*.1 *Støvvei* med 3 traadsmale Ar.*Frugten* er en 3kantet, but Kapsel med 3 Frø.

Den vokser almindelig paa skyggefulde Steder og blomstrer fra Mai til August.

Rumex acetosa.

(Syregræs.)

*Urt med pilformede Blade og Blomster i Klase.**Roden* er grenet.*Stengelen* er opret, 2 Fod høj, trind, stribet og glat.*Bladene* er fjedernervede, pilformede og helrandede; Rodbladene er butte med lange Stilke; de øverste Blade er spidse, siddende og omfattende. Hindeagtige, brune Axelblade.*Blomsterne* sidder sammen i halve nedbøiede Kranse, saaledes at der dannes Klaser i Stengelens grenede Top. Blomsterne er enkjønnede med enkelt Blomsterdække; Hanblomster og Hunblomster sidder paa forskjellige Planter.*Blomsterdækket* bestaar af 6 grønne Blade; Hunblomsterne er mørke med de 3 inderste Blade tiltrykte Frugtknuden og hjerteformede, de 3 yderste tilbagebøiede.6 *Støvdragere* i hver Hanblomst med korte Støvtraade og jevnbrede Støvknapper.3 *Støvveie* i hver Hunblomst med stjerneformede Ar.*Frugten* er en 3kantet Nød, der dækkes af de 3 inderste gjensiddende Blomsterdækblade.

Syregræsset voxer almindelig paa Mark og Eng og blomstrer om Sommeren.

Trientalis Europaea.

(Skovstjerne.)

En liden Urt med Blade i Krans og 1—2 langstilkede hvide Blomster.

Roden bestaar af lange, fine, hvide Traade, som udgaar fra Rodstokken.

Rodstokken er krybende, smal og hvid.

Stengelen er opstigende, 1 Kvarter lang, traadsmal, glat og nedentil bladløs.

Bladene er kortstilkede, fjedernervede, lancetformede, helrandede, glatte og tynde; i Toppen af Stengelen sidder 6—7 temmelig store Blade sammen i Krans; nedenfor paa Stengelen sidder nogle smaa Blade vexelvis.

Blomsterne er 1 eller 2 i Tallet og sidder i Enden af Stengelen paa traadsmale Stilke, der er lige saa lange som de øverste Blade. Blomsterne er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.

Bægeret bestaar af 7 smale, spidse Bægerblade.

Kronen er stjerneformet, delt lige til Grunden i 7 Dele og hvid.

7 hvide *Støvdragere*.

1 *Støvvei* med Frugtknuden ovenfor Blomsten.

Frugten er en kuglerund Irummet Kapsel med faa prikkede Frø.

Den voxer almindelig i Skove og blomstrer i Mai og Juni.

15.

Calluna vulgaris.

(Lyng.)

*Lav Busk med altid grønne, barlignende Blade.**Roden* er grenet, træagtig og mørk.*Stammen* er en meget grenet, lav Buskstamme med dels nedliggende, dels opstigende Grene.*Bladene* sidder modsatte i 4 Rader, trykte tæt ind til Stengelen, næsten taglagte, hvorved Grenene faar Udseendet af at være 4kantede, og er smaa, pilformet forlængede nedtil, glatte.*Blomsterstanden* er ensidige Klaser. Tæt under Blomsterne sidder 6 smaa Blomsterblade, der næsten ser ud som et Bæger.*Blomsterne* er tvækjønnede med dobbelt Blomsterdække.*Bægeret* er 4delt, længere end Kronen og lyserødt.*Kronen* er klokkeformet, dybt 4delt, lyserød.8 *Støvdragere* med mørkbrune Støvknapper, der oventil er 2kløvede og nedentil forsynede med 2 Sporer.1 *Støvvei* med 4delt Ar; den rager langt udenfor Bægeret.*Frugten* er en næsten kuglerund Kapsel, som er delt i 4 Rum med mange Frø, og som omgives af det gjensiddende Blomsterdække.*Lynget* voxer almindelig paa tørre Steder og blomstrer om Høsten.

Myrtillus nigra.

(Blaabær.)

*Lyngagtig Busk med mørkblaa Bær.**Roden* er grenet.*Stammen* er en meget grenet, opstigende Buskstamme, kantet, glat og lysgrøn.*Bladene* er vekselsvise, kortstilkede, fjedernervede, ægrunde, sagtakkede og glatte; om Vinteren falder Bladene af.*Blomsterne* hænger enkeltvis i Bladhjørnerne paa smaa Stilke og er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.*Bægeret* er skaalformet, næsten helrandet, og bidrager med sin nederste Del til Frugtdannelsen.*Kronen* er næsten kuglerund, 4—5standet, lysrød, sidder ovenpaa Frugtknuden.8 *Støvdragere* med korte krumme Støvtraade; Støvknapperne ender oventil i 2 Horn med Sporer paa.1 *Støvvei*.*Frugten* er et kuglerundt sortblaat Bær, som omgives af Bægeret, og som er delt i 4—5 Rum med mange Frø i hvert Rum.

---

*Blaabærlyng*et vokser almindelig i Skovmark og blomstrer i Mai og Juni.

Vaccinium Vitis idaea

(Tyttebær.)

*Nedliggende lyngagtig Busk med læderagtige, altid grønne
Blade og røde Bær.*

Roden er grenet og udgaar fra den under Jorden krybende Rodstok.

Stammen er meget grenet, opstigende eller nedliggende med trinde Grene.

Bladene er kortstilkede, omvendt ægrunde, butte, i Kanten tilbagerullede, svagt tandede, paa Underfladen lysere og punkterte, læderagtige, sidder Vinteren over og er altid grønne.

Blomsterne sidder samlede i hængende Klaser i Grenenes Top og er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.

Bægeret er 4kløvet og bidrager med sin nederste Del til Frugtdannelsen.

Kronen er klokkeformet, 4kløvet, lysrød.

8 *Støvdragere*. Støvknapperne forlænges opad i 2 Horn.

1 *Støvvei*, der er længere end Kronen.

Frugten er et kuglerundt, rødt Bær med mange Frø og med Merke i Toppen efter Bægerfligene.

Tyttebærlyngget voxer almindelig i Skovmark og blomstrer i Juni.

Lychnis Flos cuculi.

(Silkevisp.)

*Urt med fligede, røde Kronblade.**Roden* er grenet.*Stengelen* er opret, indtil 1 Alen høi, leddet, ru, nedentil mørkrød, oventil lidt klæbrig.*Bladene* er modsatte, sammenvoxne nedentil, fjedernervede, lancetformet-jevnbrede, helrandede, glatte.*Blomsterne* er samlede i et Knippe i Enden af Stengelen og er tvækjønnede med dobbelt Blomsterdække.*Bægeret* er rørformet, 5tandet i Toppen, mørkrødt.*Kronen* bestaar af 5 rosenrøde, 4fligede Kronblade med lang Negl. Fligene er ikke ligestore.10 *Støvdragere*.5 *Støvveie* med fælles Frugtknude.

Kronen og Støvdragerne er fæstede tæt under Frugtknuden paa en langagtig Fod noget ovenfor Bunden af Bægerrøret.

Frugten er en næsten kuglerund, Irummet Kapsel med mange Frø; den aabner sig i 5 Skal, naar den er moden.*Den voxer almindelig paa lidt fugtige Enge og blomstrer i Juli.*

19.

Sedum acre.

(Stenblomst, Husløg.)

*Glat Urt med tykke, trinde, kjødfulde Blade.**Roden* er spæd og grenet.*Stengelens* nedre Del er nedliggende, meget grenet, bladløs. Grenene er opstigende og trinde; de, som ikke bærer Blomster, har mange tætsiddende Blade, især oventil; de blomsterbærende med færre Blade.*Bladene* er tykke, kjødfulde, ægrunde, butte, vekselsvise, taglagte, med Bladets indvendige Flade fæstede ved et smalt Fæstepunkt til Stengelen.*Blomsterne* sidder uden Stilk samlede i Knipper og er tvækjønnede med dobbelt Blomsterdække.*Bægeret* bestaar af 5 Bægerblade, som ligner Stengelbladene.*Kronen* bestaar af 5 gule, spidse Kronblade.10 *Støvdragere*.5 *Støvveie*, hver med et Honningskjæl nede ved Frugtknuden.*Frugten* bestaar af 5 Irummede Kapsler med mange Frø.

Den voxer almindelig paa Stengjærder og tørre Steder og blomstrer om Sommeren.

PRUNUS PADUS.

(Hæg.)

*Et smukt Træ med vellugtende, hvide Blomster i Klaser
og sorte Bær.*

Roden er grenet.

Stammen er grenet med mørkbrun, hvidpletet Bark.

Bladene er vekselsvise, stilkede, fjedernervede, ovale, hvassagtakkede, nedentil forsynede med 2 Kjertler. De 2 jevnbrede Axelblade falder snart af.

Blomsterne sidder i store hængende Klaser og er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.

Bægeret er 5fliget.

Kronen bestaar af 5 hvide Kronblade.

Mange *Støvdragere*. Baade Kronbladene og Støvdragerne er fæstede til en ophøiet Ring i Bægerets Svælg.

1 *Støvvei*.

Frugten kaldes Hæggebær og er en sort Stenfrugt af samme Størrelse som en Ert. Kjødet har en sammensnerpende Smag, Stenen er haard, og Kjernen smager af bitre Mandler.

Hæggen voxer almindelig i Skovmark og blomstrer om Vaaren.

Sorbus Aucuparia.

(Rogn.)

Et smukt Træ med sammensatte Blade, smaa hvide vellugtende tætstaaende Blomster og røde Bær.

Roden er grenet.

Stammen er grenet i Toppen.

Bladene er vekselsvise og stilkede, fjedernervet sammensatte af 5—6 Par modsatte Smaablade med Endeblad; Smaabladene er lancetformede og sagtakkede.

Blomsterne sidder tæt samlede paa Enden af Grenene og er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.

Bægeret er 5fliget med haarede Flige.

Kronen bestaar af 5 omvendt-ægrunde, hvide Kronblade.

Mange *Støvdragere*. Saavel Kronbladene som Støvdragerne er fæstede til Bægeret.

3—4 *Støvveie* med tætstaaende, haarede Frugtknuder, der er indsluttede i Bægeret.

Frugten er det rundagtige, røde og sure Rognebær, som dannes dels af Bægerets nedre Del, dels af Frugtknuderne. Den er melet indeni og har 2—4 Rum med hindeagtige Vægge og 2 Frø i hvert Rum.

Rognen voxer almindelig saavel i Skov som ved beboede Steder og blomstrer i Juni.

Rosa canina.

(Nyperose, Klunger).

En Busk med tornet Stamme og store, røde Blomster.

Roden er grov og grenet.

Stammen er en grenet Buskstamme, der er væbnet med krumme, grove Torne.

Bladene er fjedernervet-sammensatte af 3 Par modstaaende Smaablade med Endeblad. Smaabladene er ovale, glatte og enkelt-sagtakkede. Bladstilkene er tornede paa Undersiden og nedtil sammenvoxne med 2 Axelblade, der tilsammen danner en aflang Skive.

Blomsterne sidder paa Enden af glatte Stilke, er store og tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.

Bægeret er 5fliget med lange spidsfligede Flige. Dets nederste Del er ægrund og bliver ved Frugtens Modning til den røde Nype.

Kronen bestaar af 5 røde, omvendt hjerteformede Kronblade.

Mange *Støvdragere*. Kronblade og Støvdragere er fæstede til Bægerets Overkant.

Mange *Støvveie* fæstede til Indersiden af Bægerets Nederdel.

Frugten er den røde og glatte, ægrunde Nype, som indeslutter mange smaa kantede, stivhaarede Frø (egentlig Smaanødder.)

Den vokser almindelig i Bakker og paa andre tørre Steder og blomstrer om Sommeren.

Rubus idæus.

(Bringebær.)

*En Busk med oprette, tornede Stammer og røde Bær.**Roden* er grenet.*Stammérne* er oprette, grenede, trinde, spinkle, besatte med fine Torne og marvfulde.*Bladene* er stilkede og fjedernervet sammensatte; de nederste bestaar af 2 Par, de øverste af 1 Par Smaablade med Endeblad. Smaabladene er ægrunde, sagtakkede, under hvidlodne. Bladstilkene er lodne og tornede. De 2 smaa Axelblade falder snart af.*Blomsterne* sidder nogle faa sammen i Enden af Grenene og i de øvre Bladhjørner. De er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.*Bægeret* er 5delt og hvidloddent i Kanten.*Kronen* bestaar af 5 aflange, oprette, hvide Kronblade, der er kortere end Bægeret.Mange *Støvdragere*. Kronen og Støvdragerne er fæstede til Bægeret.Mange *Støvveie*, fæstede til den ophøiede Frugtbund.*Frugten* er det runde, røde, velmagende Bringebær, der er en Samling af mange smaa Stenfrugter, som sidder tæt sammen omkring den ophøiede Frugtbund og løsner fra den, naar Frugten er moden.

Bringebærbusken voxer almindelig paa tørre Steder og blomstrer om Sommeren.

Fragaria vesca.

(Jordbær.)

Urt med lange, krybende Udløbere og 3koblede Blade.

Roden er grenet. Langs med Jorden kryber lange, traadsmale, bladløse Udløbere, som danner nye Planter der, hvor de fæster sig i Jorden.

Stengelen er kort og haaret.

Bladene er 3koblede med sagtakkede Smaablade, som paa Underfladen er lysere. Bladstilkene er lange med udstaaende Haar. 2 lancetformede Axeblade.

Blomsterne sidder paa Enden af Stilke med tiltrykte Haar og er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.

Bægeret er 10fliget, med 5 større og 5 mindre Flige; Bægeret er bøiet tilbage fra Frugten, naar den er moden.

Kronen bestaar af 5 runde, hvide Kronblade, fæstede til Bægeret.

Mange *Støvdragere*, fæstede til Bægeret.

Mange *Støvveie*, fæstede til en glat, ophøiet Frugt-bund.

Frugten er det saftige, røde Jordbær, som dannes af Frugtbunden, der ved Modningen svulmer op. De egentlige Smaafrugter, som dannes af Støvveienes Frugtknuder, findes indsænkede paa Overfladen af Bærret.

Jordbærplanten vokser almindelig i Skove og paa tør Mark og blomstrer i Juni.

Tormentilla erecta.

(Smørblomst.)

*Urt med tyk Rod og smaa gule Blomster med 4 Kronblade.**Roden* er tyk og træagtig, grenet.*Stenglerne* er opstigende, 1 Kvarter lange, spinkle og grenede.*Bladene* er 3koblede med lancetformede, dybt sagtakkede, haarede Smaablade; Stengelbladene er siddende; Rodbladene har lange Bladstilke. Axelbladene er store og haandnervet 3delte.*Blomsterne* sidder enlige i Enden af de tynde Blomsterstilke og er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.*Bægeret* er 8fliget med 4 større og 4 mindre Flige.*Kronen* bestaar af 4 omvendt hjerteformede, gule Kronblade, der er længere end Bægeret, hvorpaa de er fæstede.Mange *Støvdragere*, fæstede paa Bægeret.Mange *Støvveie*, fæstede paa en hvælvet og haaret Frugtbund.Mange rynkede *Smaafrugter*, hver med 1 Frø.

Tormentillen voxer almindelig i Skov og Eng og blomstrer om Sommeren.

Potentilla anserina.

(Gaasurt, Muregræs.)

Urt med krybende Stengel og sammensatte Blade, som paa Underfladen er sølvhvide.

Roden er grov og grenet.

Stengelen er krybende langs Jorden, indtil 1 Fod lang, rodslaaende og haaret.

Bladene er fjedernervet sammensatte af flere Par ikke ligestore Smaablade. Hele Bladets Omkreds er lancetformet. Alle Smaabladene er sagtakkede og hvide paa Underfladen af søvglinsende Haar. Bladstilken er kort, og Bladene ligger fladt paa Jorden.

Blomsterne sidder enlige paa Enden af lange Stilke, der udgaar fra Bladhjørnerne, og er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.

Bægeret er 10fliget med 5 større og 5 mindre hvidhaarede Flige.

Kronen bestaar af 5 gule, rundagtige Kronblade, der er meget længere end Bægeret, hvorpaa de er fæstede.

Mange *Støvdragere*, fæstede paa Bægeret.

Mange *Støvveie*, fæstede paa en langhaaret, hvælvet Frugtbund.

Mange glatte *Smaafrugter*, hver med 1 Frø.

Den voxer almindelig paa tørre Steder og blomstrer om Sommeren.

Geum rivale.

(Humleblomst.)

*Urt med hængende Blomster med brunt Bæger.**Roden* er grov og grenet, næsten vandret.*Stengelen* er opret og grenet i Toppen, næsten 1 Alen høi, haaret og rødbrun.*Rodbladene* er ijedernervet sammensatte af ikke ligestore Smaablade; de nederste er meget smaa; Endebladet er størst. Alle Smaabladene er sagtakkede og næsten runde.*Stengelbladene* er 3koblede og kortstilkede. 2 spidse Axelblade.*Blomsterne* hænger nikkende i Enden af Grenene, men retter sig op efter Blomstringen. De er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.*Bægeret* er klokkeformet, rødbrunt, 10fliget med 5 større og 5 mindre Flige.*Kronen* bestaar af 5 blegrøde, omvendt hjerteformede Kronblade af Bægerets Længde. Kronbladenes Negl er forlænget.

Humleblomsten voxer almindelig paa fugtige Enge og blomstrer tidlig om Sommeren.

Anemone nemorosa.

(Hvidveis, Gjedsimmer.)

Urt med dybt indskaarne Blade og enlige hvide Blomster.

Roden bestaar af Rodtraade, som udgaar fra Rodstokken.

Rodstokken er vandret krybende og jevntyk. Fra Rodstokken skyder op over Jorden en 6—8 Tommer høi Stengel samt et enkelt Rodblad.

Rodbladet er dybt 3delt; de 3 Dele er atter dybt indskaarne.

Blomsterne sidder enlige i Enden af Stengelen. Et Stykke nedenfor Blomsten sidder 3 stilkede Blomsterblade i en Krans; de kaldes tilsaammen Svøbet. Disse Blade er dybt indskaarne og ligner meget Rodbladet. Blomsten er tvekjønnet med enkelt Blomsterdække.

Blomsterdækket bestaar af 6 eller flere aflange, hvide eller lysrøde Blomsterdækblade.

Mange *Støvdragere*, fæstede paa Frugt bunden.

Mange *Støvveie*.

Mange Ifrøede *Smaafrugter* sidder tæt sammen.

Den voxer almindelig i Skov og paa fugtige Steder og blomstrer tidlig om Vaaren.

Caltha palustris.

(Bækkeblomst).

*Urt med glatte, næsten runde Blade og store, gule Blomster.**Roden* bestaar af lange, grove, hvide Traade.*Stengelen* er opstigende eller nedliggende, omtrent 1 Fod høi, glat, trind og grenet.*Bladene* er haandnervede, hjerte- eller nyreformede, grovt tandede og glatte. De øverste er siddende, de nederste har lange Bladstilke. Axelbladene er hindeagtige og omfatter Stengelen.*Blomsterne* sidder enkeltvis paa oprette Stilke i Enden af Grenene og er tvekjønnede med enkelt Blomsterdække.*Blomsterdækket* bestaar af 5—6 store, gule, helrandede Blomsterdækblade.Mange *Støvdragere*, fæstede paa Frugtbunden.Mange *Støvveie*.*Frugten* er en Krans af Kapsler, som i Toppen ender i en kroget Spids. Hver Kapsel indeholder 10—15 Frø.

Bækkeblomsten vokser almindelig paa fugtige Steder og blomstrer om Vaaren.

Ranunculus acris.

(Soløie.)

Urt med dybt delte, haarede Blade og gule, glinsende Blomster.

Roden bestaar af lange, grove Traade.

Stengelen er opret og grenet i Toppen, indtil 1 Alen høi, og besat med tiltrykte smaa Haar.

Bladene er haandnervede og dybt delte i 3 til 5 Dele; Rodbladene med lange Stilke og dybt indskaarne Flige; de øverste Blade er siddende med næsten jevnbrede Flige. Alle Blade er haarede.

Blomsterne sidder i Enden af Grenene paa lange, trinde, korthaarede Stilke og er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.

Bægeret bestaar af 5 gulgrønne, bugede og lodne Bægerblade.

Kronen bestaar af 5 glinsende, gule, runde Kronblade. Paa Neglen er en Honninggrube, der dækkes af et lidet Skjæl.

Mange gule *Støvdragere*, fæstede paa Frugt bunden.

Mange *Støvveie*.

Mange glatte *Smaafrugter*, hver med et Frø.

Soløien voxer almindelig paa Mark og Eng og blomstrer hele Sommeren.

Ajuga pyramidalis.

(Jonsok - koll.)

*Haaret Urt med kransstillede Blomster i Bladhjørnerne;
ligner en firsidet Pyramide.*

Roden er grenet.

Stengelen er opret, omtrent 1 Kvarter høi, 4kantet, tæt haaret.

Bladene er fjedernervede, omvendt ægrunde, lidet taggede, haarede. Rodbladene er størst, Stengelbladene mindre og modsatte. Derved at Bladene aftager opefter i Størrelse og sidder i 4 Rader, faar hele Planten Udseendet af en 4sided Pyramide.

Blomsterne sidder 5—6 sammen i Bladhjørnerne paa korte Stilke næsten skjulte af Bladene og er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.

Bægeret er 5tandet, næsten regelmæssigt, og haaret.

Kronen er læbeformet, gabende, udvendig haaret. Underlæben er stor, 3fliget og blaa i Kanten; Mellemligen er størst og udrandet. Overlæben er liden og 2tandet. Kronrøret er næsten jevntykt, men noget udvidet ved Svælget.

4 parallelle *Støvdragere*, hvoraf 2 er længere og 2 kortere.

1 *Støvvei* med 4delt Frugtknude, lang Griffel og 2delt Ar.

Frugten bestaar af 4 nedentil sammenhængende, Ifrøede Smaanødder.

Jonsok-kollen voxer almindelig paa skyggefulde Steder og blomstrer om Sommeren.

Galeopsis versicolor.

(Agerpibe, Dægræs.)

Urt med modsatte Blade og store, gule Læbeblomster med violette Flekker.

Roden er grenet.

Stengelen er opret, grenet indtil 1 Alen høi, 4kantet, med opsvulmede Led, tæt besat med stive, lidt tilbagebøiede Haar.

Bladene er modsatte, stilkede, ægrunde, sagtakkede, fjedernervede, haarede. De øverste gjør Tjeneste som Blomsterblade.

Blomsterstanden er et kort Ax i Grenenes Top, der dannes af tætsiddende Blomsterkranse i de øverste Bladhjørner.

Blomsterne er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.

Bægeret er 5tandet med 5 ophøiede Nerver og haaret.

Kronen er læbeformet og gabende, 3 Gange saa lang som Bægeret. Overlæben er hvælvet og tandet. Underlæben er 3fliget; Fligene er næsten firkantede med violette Flekker. Imellem Fligene er en ophøiet hul Tand. Kronrøret er nedentil jevntykt, men vider sig ud opad.

4 parallelle *Støvdragere*, hvoraf 2 er større og 2 mindre.

1 *Støvvei* med 4delt Frugtknude og 2delt Ar.

Frugten bestaar af 4 glatte Smaanødder, hver med 1 Frø.

Den voxer almindelig som Ugræs paa dyrkede Steder og blomstrer i Juli og August.

Melampyrum pratense.

(Koføde.)

Urt med modsatte Blade og læbeformede Blomster i de øvre Bladhjørner.

Roden er spæd, grenet.

Stengelen er opret, omtrent 1 Fod høj, med lange, spinkle, modsatte Grene, der ligesom Stengelen er 4kantet og finlodden paa 2 Sider.

Bladene er kortstilkede, modsatte, fjedernervede, smalt lancetformede, helrandede, vandret udstaaende; de øverste Blade er fligede nedentil og gjør Tjeneste som Blomsterblade.

Blomsterne sidder vandret paa korte Stilke enkeltvis i de øvre modsatte Bladhjørner, men vender til en Side, hvorved de faar Udseendet af at sidde parvis. De er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.

Bægeret er glat og 4kløvet.

Kronen er 3 Gange længere end Bægeret, læbedannet, hvid, fortil gul. Overlæben er hvælvet, hel, lidt sammentrykt med tilbagebøiet Kant. Underlæben er 3tandet med 2 brandgule Pukler, der tillukker Svælget (Maskekroner). Kronrøret er ret og udvider sig opad.

4 *Støvdragere*, hvoraf 2 er længere og 2 kortere, med hjerteformede Støvknapper.

1 *Støvvei* med ægrund Frugtknude; Griffelen er kroget i Spidsen.

Frugten er en skjævt ægrund, spids Kapsel med 2 Rum og 1—2 glatte Frø i hvert Rum.

Den voxxer almindelig i Skove og blomstrer i Juli og August.

Capsella Bursa pastoris.

(Taskegræs.)

*Urt med smaa, hvide Blomster og 3kantede Frugter
i lange Klaser.*

Roden er traadformet, lidt grenet.

Stengelen er opret, omtrent 1 Fod høj, grenet; Grenene voxer tilsidst ud til lange Frugtklaser.

Rodbladene er langstilkede, fjedernervede, enten hele eller dybt delte i modsatte Flige.

Stengelbladene er vekselsvise, omfattende Stengelen, pilformede og tandede.

Blomsterne sidder paa Enden af Grenene i tætte, korte Klaser, er smaa og tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.

Bægeret bestaar af 4 Bægerblade og er kortere end Kronen.

Kronen bestaar af 4 hvide Kronblade, der danner et Kors.

6 *Støvdragere*, hvoraf de 4 er større, de 2 mindre.

1 *Støvvei* med sammentrykt Frugtknude og kort Griffel.

Frugterne kaldes Skulper og sidder i lauge Klaser paa udstaaende Stilke; de er omvendt hjerteformede, næsten 3kantede, sammentrykte, delte i 2 Rum ved en smal Skillevæg, til hvilken mange Frø i hvert Rum er fæstede; den korte Griffel er gjensiddende.

Taskegræsset voxer almindelig paa al Slags Mark og blomstrer fra tidlig om Vaaren til Høsten.

Cardamine pratensis.

(Engkarse.)

*Urt med sammensatte, glatte Blade og lyse, store Blomster.**Roden* er liden med mange traadformede Grene.*Stengelen* er opret, indtil 1 Fod høi uden Grene, glat, violet ved Roden.*Bladene* sidder vekselsvis og er fjedernervet sammensatte af mange Par Smaablade med Endeblad. Rodbladene har lang Stilk og rundagtige, tandede Smaablade; Stengelbladene har kort Stilk og lancetformede, fordetmeste helrandede Smaablade. Alle Bladene er glatte.*Blomsterne* sidder i en tæt Klasse i Enden af Stengelen og er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.*Bægeret* bestaar af 4 butte Bægerblade.*Kronen* bestaar af 4 lyse, omvendt ægrunde Kronblade, der er mindst 3 Gange længere end Bægeret, udbredte og stillede i Kors mod hverandre.6 *Støvdragere*, hvoraf 4 er større og 2 mindre, med gule Støvknapper.1 *Støvvei* med lang, jevnbred Frugtknude og kort Griffel.*Frugten* er en lang, jevnbred Skulpe med kort Griffel. Ved en tynd Skillevæg er den paalangs delt i 2 Rum, hvert med mange Frø, der ligger efter hverandre i en Rad. Skulpens 2 Skal er uden Nerver og springer elastisk op nedenfra.

Engkarsen vokser almindelig paa vaade Steder og blomstrer om Vaaren.

Oxalis Acetosella.

(Gjøgtsyre).

Liden Urt med 3koblede Blade og hvide Blomster. Hele Urten smager surt.

Roden er grenet og udgaar fra Rodstokken.

Rodstokken er vandret, traadformet, grenet, leddet, skjællet, lysrød.

Bladene udgaar alle fra Rodstokken, er langstilkede og 3koblede. Bladstilkene er fine, den nederste tykkere Del sidder igjen og gjør, at Rodstokken bliver skjællet. Smaablade er omvendt hjerteformede, haarede, nedbøiede.

Blomsterne sidder enlige og noget ludende paa Enden af Blomsterstilkene, som er traadsmale, oprette og trinde med 2 smaa Blomsterblade noget over Midten. Blomsterne er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.

Bægeret er dybt 5delt, meget mindre end Kronen.

Kronen bestaar af 5 hvide, rødtribede Kronblade, der hænger lidt sammen nedentil.

10 *Støvdragere*, hvoraf 5 er længere, 5 kortere, sammenvoxne nedentil.

5 *Støvveie*, der nedentil ender i en fælles, ægrund Frugtknude.

Frugten er en 5rummet Kapsel med mange Frø.

Gjøgsyren voxer almindelig paa skyggefulde Steder og blomstrer om Vaaren.

Lotus corniculatus.

(Jomfru Maria Guldsko, Tiriltunge).

*Urt med nedliggende Stengel, 3koblede Blade og gule
Blomster i Hoveder.*

Roden er lang, grov og grenet.

Stenglerne er nedliggende, oventil grenede, 6—8 Tommer lange.

Bladene er kortstilkede og 3koblede med ægrunde, helrandede Smaablade og med 2 Axelblade, der ligner Smaabladene baade i Størrelse og Form.

Blomsterne sidder 2—6 sammen i Hoveder. Blomsterhovederne bæres paa Enden af lange Stilke, der udgaar fra de øvre Bladhjørner, og har nedenunder et 3koblet Blomsterblad (Skjærmblad). Blomsterne er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.

Bægeret er 5fliget; Fligene staar før Blomstringen ret frem.

Kronen er en gul Sommerfuglkrone, som før Blomstringen er rødagtig. Fanen er bred og tilbagebøiet; Vingerne omvendt ægrunde; Kjølen er spids og indeslutter Støvdragerne og Støvveien.

10 *Støvdragere*, af hvilke de 9 nederste er sammenvoxne nedentil; den 10de staar frit og er mindre.

I *Støvvei* med jevnbred Frugtknude, der er længere end Bægeret, og med opadbøiet Griffel.

Frugten er en jevntyk, trind, ret Bælg med mange Frø.

Den vozer almindelig paa Enge og blomstrer om Sommeren.

Taraxacum officinale.

(Løvetand, Koppeloppe).

Urt med store, gule Blomsterkurve paa hule Stilke.

Roden er lang, grov og grenet.

Bladene sidder alle ved Roden og er store og fjedernervede med tyk Midtnerve, fligede med nedadvendte Flige, tandede og glatte.

Blomsterstilkene er trinde, hule, smalere opefter og indeholder en melkevid Saft; de udgaar fra Roden og bærer i Enden en enkelt Blomsterkurv.

Blomsterkurven bestaar af mange Blomster, der sidder tæt sammen paa en flad og nøgen Blomsterbund indenfor et fælles Svøb. Svøbet bestaar af jevnbrede, butte, lige lange, noget sammenvoxne Svøbblade i enkelt Rad med tilbagebøiede Ydersvøbblade nedentil. Blomsterne er tvekjønnede med dobbelt Blomsterdække.

Bøgeret er fastvoxet til Frugtknuden; efter Blomstringen danner det en Fnok af fine Haar paa Enden af en lang Stilk.

Kronen er tungeformet, tandet i Spidsen, gul.

5 *Støvdragere* med korte Støvtraade, fæstede til den indvendige Side af Kronrøret. Støvknapperne er lange og sammenvoxne til et Rør omkring Griffelen.

1 *Støvvei* med aflang Frugtknude, oventil haaret Griffel og 2delt Ar med udadbøiede Flige.

Frugterne (en efter hver Blomst) er aflange, enfrøede Smaanødder, der i Toppen bærer den langstilkede Fnok.

Den voxer almindelig paa al Slags Mark og blomstrer fra Vaaren til Høsten.

39.

Achillea millefolium.

(Ryllik.)

*Urt med findelte Blade og smaa, hvide Blomsterkurve.**Roden* er grenet og krybende.*Stenglerne* er oprette, grenede, 1—2 Fod høje, sribede.*Bladene* sidder vekselsvis og er jevnbrede, fjedernervet sammensatte af mange Par dybt indskaarne Smaablade med jevnbrede, fine Flige.*Blomsterne* sidder flere sammen i Kurve indenfor et fælles Svøb. Blomsterkurvene er smaa og sidder paa Stilke af en saadan Længde, at derved fremkommer en tætblomstret Halvskjærm med næsten vandret Overflade. Svøbet er ægrundet og bestaar af taglagte, hindekantede Svøblade. Blomsterbunden dækkes af lange Skjæl. Blomsterne er af 2 Slags, nemlig 5 Kantblomster og 8—12 Midtblomster, alle med dobbelt Blomsterdække.*Bægeret* er sammenvoxet med Frugtknuden og synes at mangle.*Kronen* hos Kantblomsterne er tungedannet med kort Rør og bred, ret udstaaende, 3standet, hvid Tunge; hos Midtblomsterne er Kronen rørformet, hvid 5fliget.*Støvdragere* mangler hos Kantblomsterne; i Midtblomsterne er 5 Støvdragere, hvis Støvknapper er sammenvoxne til et Rør om Griffelen.1 *Støvvei* i hver Blomst med 2delt Ar.*Frugten* (en efter hver Blomst) er en liden Ifrøet Nød

---

Den voxer almindelig paa tørre Steder og blomstrer om Sommeren.

40.

Orchis maculata.

(Marihaand.)

Urt med haandformet Rodknolle og mørkplettede Blade.

Roden bestaar af 2 tykke, haandformet delte Knoller med nedad forlængede Flige.

Stengelen er opret 1 Fod høi.

Bladene er parallelnervede, lancetformede, helrandede, paa Overfladen mørkplettede, de nederste omskedende.

Blomsterne sidder i Enden af Stengelen i et tæt-blomstret langagtigt Ax med spidse Blomsterblade, hvoraf de nederste er af Blomsternes Længde, de øverste kortere.

Blomsterdækket er uregelmæssigt, 6fliget, lysviolet med røde Pletter og Linier. Den forreste Flig kaldes Læben og er omvendt hjerteformet, flad, 3lappet; den midterste Lap er liden. Læben forlænger sig nedad i en jevntyk Spore. Af de øvrige 5 Flige er de to ydre paa Siden udstaaende, de 3 i Midten danner tilsammen en Hvælving.

Støvdrageren og *Støvveien* er sammenvoxne til en Griffelstøtte, der bærer Støvknappen i Spidsen. Frugtknuden er vreden, strækker sig nedenfor Blomsterdækket og er længere end Sporen. Blomsterstøvet er samlet i to Hobe, der er indesluttede i en 2rummet Fold paa Arret.

Frugten er en enrummet, vreden Kapsel med mange smaa Frø.

Den vokser almindelig paa fugtige Enge og blomstrer om Sommeren.

41.

Alnus incana.

(Older, Hvitore.)

*Lavt Træ eller Busk med Blomster paa bar Kvist.**Roden* er grenet.*Stammen* er grenet med lys og glat Bark.*Bladene* er vexelvisse, kortstilkede, fjedernervede, ægrunde eller ovale, spidse, grovt dobbeltsagtakkede, paa Underfladen blegere og finhaarede.*Blomsterne* sidder flere sammen i enkjønnede Rakler paa grenede Silke. Hanraklerne er lange og jevntykke, hængende, slappe med sammensatte Rakleskjæl, der skjuler 3 Hanblomster med 4delt Blomsterdække og 4 Støvdragere. — Hunraklerne er korte, aflange, oprette, sidder paa Sidegrene til den Kvist, der i Toppen bærer Hanraklerne. Hunrakleskjællene er taglagte og dækker 2 Hunblomster uden Blomsterdække men med 2 Støvveie. Arrene er traadformede, røde, 2delte*Frugten* er en rundagtig Kongle, dannet af Hunraklerne, hvis Skjæl ved Modningen bliver træagtige og dækker de 2rummede Smaanødder.

Den voxer almindelig paa fugtige Steder og blomstrer tidlig om Vaaren.

Betula glutinosa.

(Birk.)

*Høit Træ med hvid Bark og sagtakkede Blade.**Roden* er grenet.

Stammen er høi og grenet med haard og hvid Ved. Barkens yderste Del kaldes Næver; den er hvid og glat. Grenene er ofte hængende.

Bladene er vekselse, stilkede, fjedernervede, ægrunde — noget hjerteformede, spidse, uregelmæssig sagtakkede.

Blomsterne sidder flere sammen i kortstilkede, jevntykke, enkjønnede Rakler. Hunraklerne er hængende og slappe med fligede Rakleskjæl, der dækker Hunblomsterne, som har et 3bladet Blomsterdække med 6 Støvdragere. — Hunraklerne er kortere og stive med taglagte, flade, 3fligede Rakleskjæl, der dækker 2—3 Hunblomster uden Blomsterdække men med 2rummet Frugtknude og 2 røde Grifler. Hunrakleskjællenes Sidsfliger er rettede fremad.

Frugterne er ovale Smaanødder, der er forsynede med Vinge.

Birken voxer almindelig i Skov og paa fugtige Steder. Den faar Blade og Blomster paa samme Tid i Mai.

En anden Birkeart, *Betula verrucosa*, ligner meget *Betula glutinosa* men har ujevne Næver og næsten 4kantede (deltoidiske) Blade. Den voxer paa tørrere og mere lavliggende Steder.

43.

Corylus Avellana.

(Hassel.)

Busk eller Træ med tynde, ujevnt dobbelt sagtakkede Blade og med Blomster paa bar Kvist.

Roden er grenet.

Stammen er en høi og meget grenet Buskstamme med lysbrune Grene.

Bladene er vekselse, kortstilkede, fjedernervede, næsten runde og hjerteformede med smal Spids, ujevnt dobbelt sagtakkede. Axelbladene falder snart af.

Blomsterne er samlede i enkjønnede Rakler. Hanraklerne er lange, jevntykke, hængende, slappe med 3fligede, haarede Rakleskjæl. Hanblomsterne er uden Blomsterdække men med omtrent 8 Støvdragere. — Hunraklerne ligner korte, oprette Knopper med taglagte Skjæl, af hvilke dog kun de inderste eller øverste dække Hunblomsterne, der er uden Blomsterdække. Støvveien bestaar af 2 traadformede røde Grifler og en Frugtknude, der omgives af smaa Haar, som senere voxer ud til Nøddehams.

Frugten er en ægrund, ustillet, enrummet Nød, der i Regelen er enfrøet; flere Nødder sidder sammen, men hver for sig omgives de af den klokkedannede, uregelmæssig tandede Hams.

Hasselen voxer almindelig i Skovmark og blostrer om Vaaren.

Pinus sylvestris.

(Furu.)

*Høit Bartræ.**Roden* er grenet.

Stammen er høi og grenet; Veden er harpixholdig med tydelige Aarsringe; Barken paa ældre Stammer er tyk og sprukken. Kvistene med Blade paa kaldes Bar.

Bladene er naalformede og fleraarige; de sidder 2 og 2 sammen, nedentil omgivne af en fælles hindeagtig Skede og er jevnbrede, spidse, stive, flade paa den indre Side og trinde paa Ydersiden.

Blomsterne er enkjønnede og uden Blomsterdække. Hanblomsterne sidder i Rakler, Hunblomsterne i Kongler. Konglerne sidder i Toppen af Aarsskuddene, Raklerne lidt længere nede. Rakleskjællene dækker flere sammenvoxne Støvdragere. Kongleskjællene er taglagte og dækker 2 Hunblomster; de bliver haardere under Vexten og tilsidst træagtige.

Frugten er den ægrunde, kortstilkede, nedbøiede Kongle. Indenfor hvert Kongleskjæl sidder 2 enfrøede Vingefrugter eller Frø, hvis Vinge er 3—4 Gange længere end Frøet. Frøene modnes først anden Høst efter Blomstringen. Konglerne bliver ofte siddende igjen, efterat de modne Frø er faldne ud.

Furuen er almindelig og danner store Skove; den blomstrer i Mai.

Salix caprea.

(Silje.)

*Temmelig høit Træ eller høi Busk; Blomsterne
kommer før Bladene.*

Roden er grenet.

Stammen har graa Bark og glatte, bøielige, brunagtige Grene.

Bladene er vekselse, kortstilkede, fjedernervede, aflange eller omvendt ægrunde, spidse, ujevne, bølget tandede eller sagskantede, ovenpaa glatte, under graalodne. Store Axelblade.

Blomsterne er enkjønnede og sidder flere sammen i stive, meget kortstilkede Rakler, som nedentil understøttes af nogle faa spidse, silkelodne, skjælagtige Skjærblade. Hanraklerne og Hunraklerne sidder paa forskjellige Planter. Rakleskjællene er helrandede, i Spidsen brune, ligesom svedne og haarede. Istedentfor Blomsterdække har hver Blomst nedentil en Honningkjertel. Hanraklerne er aflange og gule med tyk Axe, og i hver Blomst er 2 Støvdragere med gule Støvknapper. Hunraklerne er jevntykke med smal Axe og 1 Støvvei i hver Blomst. Støvveien er overalt silkeloddeu med kort Griffel og 2 Ar.

Frugten er en liden sylspids, sølvhvid, lodden Kapsel, der sidder paa en Stilk af Rakleskjællenes Længde.

Siljen voxer almindelig i Skovmark og blomstrer tidlig om Vaaren.

46.

Empetrum nigrum.

(Krækling.)

*Lav nedliggende Busk af lyngagtigt Udseende.**Roden* er grenet.

Stammen er meget grenet med lange, krybende og rodslaaende, nedliggende og opstigende, næsten glatte Grene.

Bladene er udstaaende paa korte Stilke dels spredte, dels 4 i Krans, fjedernevede, naalformede, jevnbrede, tykke og hule med en lysere Fure paa Undersiden, saa det ser ud, som om Kanterne er tilbagerullede og sammenvoxne med hinanden.

Blomsterne sidder paa korte Stilke i de øvre Bladhjørner, smaa og enkjønnede med dobbelt Blomsterdække; Hanblomsterne og Hunblomsterne sidder paa forskellige Planter. Sjelden er Blomsterne tvekjønnede.

Bægeret er dybt 3delt og sidder igjen under Bærret, efterat det er modent.

Kronen bestaar af 3 mørkviolette, aflange Kronblade.

3 *Støvdragere* i hver Hanblomst med lange Støvtraade og violette Støvknapper.

1 *Støvvei* i hver Hunblomst med rund Frugtknude, kort Griffel og 9straale Ar.

Frugten er et kuglerundt, sort, saftigt Bær, indtrykt i Toppen, glat, lidt syrligt; det bestaar af 6—9 Rum med 1 Frø i hvert Rum.

Kræklingen voxer almindelig i Lyngmark og blomstrer tidlig om Vaaren.

Populus tremula.

(A s p.)

*Høit Træ med lange, lodne Rakler paa bar Kvist.**Roden* er grenet og vidt udbredt.*Stammen* er rank og grenet i Toppen med glat Bark.*Bladene* sidder vekselsvis paa lange, sammentrykte, nedentil tykkere Bladstilke og er fjedernervede, næsten cirkelrunde, grovt buttandede, glatte paa begge Sider. Rodskuddenes Blade er hjerteformede og lodne.*Blomsterne* sidder flere sammen i lodne, enkjønnede Rakler, Hanrakler og Hunrakler paa forskellige Træer. Raklerne er jevntykke, hængende, slappe, med taglagte, småfligede, haarede Rakleskjæl, der dækker det skaalformede Blomsterdække.8 *Støvdragere* i hver Hanblomst.1 *Støvvei* i hver Hunblomst, med 4kløvet, rødt Ar.*Frugten* er en ægrund, enrummet Kapsel, der indeslutter mange Frø med lange Haar i Toppen.

Aspen vokser almindelig i Skov og Mark og blomstrer tidlig om Vaaren.

Juniperus communis.

(E n ø r.)

Busk eller lavt Træ med naalformede Blade og blaa, tørre Frugter-

Roden er grenet med grove, udbredte Grene.

Stammen er stiv, meget grenet med brungrøn, noget skjællt Bark. Kvistene med Blade paa kaldes Bar.

Bladene sidder 3 i Krans og er ret udstaaende, naalformede, korte, dog længere end Bærrene, stive og sylspidse, glatte, kjølede paa Underfladen.

Blomsterne er enkjønnede og uden Blomsterdække. Hanblomsterne og Hunblomsterne sidder paa forskellige Buske. Hanblomsterne sidder flere sammen i korte, ægrunde Rakler med skjoldformede Rakleskjæl, der dækker 3—6 Støvdragere uden Støvtraade. Hunblomsterne sidder 3 og 3 sammen i Toppen af smaa Kongler.

Frugten dannes af de sammenvoxne Kongleskjæl, der omgiver 3 smaa haardskallede Nødder, af hvilke 1 fremkommer af hver af Hunblomsterne i Konglen. Frugten kaldes Enebær og er kuglerund, glat, først grøn, tilsidst glinsende blaasort, med et 3tandet Ar i Toppen. Den bliver først moden anden Høst efter Blomstringen.

Eneren vokser almindelig i Skove og blomstrer i Juni.

Fraxinus excelsior.

(Ask.)

*Høit Træ med modsatte Kviste, sorte Knopper,
Blomster paa bar Kvist.*

Roden er grenet.

Stammen er høi og grenet med modsatte Grene og glat og graa Bark.

Bladene er modsatte, stilkede, fjedernervet sammensatte af 3—4 Par modsatte Smaablade med Endeblad. Smaabladene er lancetformede, sagtakke, spidse. Bladstilken er bred og udvidet nedentil.

Blomsterne sidder sammen i Toppe, flere fra hver Knop, uden Blomsterdække, dels tvekjønnede, dels enkjønnede. De tvekjønnede Blomster har 2 Støvdragere og 1 Støvvei, Hanblomsterne kun 2 Støvdragere og Hunblomsterne kun 1 Støvvei. Støvknapperne er store og mørkrøde.

Frugten er en lancetformet Vingefrugt, der i Spidsen er skjævt udrandet. I Begyndelsen er den 2rummet, men bliver 1frøet, naar den er moden, og aabner sig efter Midten.

Asken vokser vild indtil Romsdalen. Den blomstrer i Mai Løvet springer senere ud end paa vore andre Løvtræer.

Polypodium vulgare.

(Sisselrod.)

Urtaftig Plante med Blade (det saakaldte Løv) fra Rodstokken.

Roden dannes af mange brunhaarede Rodtrevler, der udgaar fra Rodstokken.

Rodstokken er krybende og næsten træagtig, dækket med brune hindeagtige, tynde Skjæl, der danner ligesom en Hud omkring Rodstokken; den er sød af Smag.

Løvet udgaar fra Rodstokken og bliver indtil I Fod høit, glat, i Omkreds lancetformet, fjedernervet, dybt delt i mange næsten modsatte Flige, der er jevnbrede eller aflange, butte og rundtakkede i Randen. Paa Bagsiden bærer Løvet Sporegjemmer.

Sporegjemmerne er runde og ubedækkede, blegt farvede; de sidder i to Rækker paa begge Sider af Fligenes Midtnerve.

Sisselroden voxer almindelig i Klipperifter og paa Berg og bærer Sporegjemmer hele Sommeren.

Register.

(Tallet foran Plantens Navn betegner dens Nummer i Beskrivelsen, Tallet efter dens Klasse og Orden i Linnés System. L er forkortet for Linné.)

39.	Achillea millefolium. L.	XIX. 2.
31.	Ajuga pyramidalis. L.	XIV. 1.
6.	Alchemilla vulgaris. L.	IV. 1.
41.	Alnus incana. Willdenow	XXI. 4.
28.	Anemone nemorosa. L.	XIII. 3.
43.	Betula glutinosa. Wallroth	XXI. 6.
15.	Calluna vulgaris. Salisbury.	VIII. 1.
29.	Caltha palustris. L.	XIII. 3.
8.	Campanula rotundifolia. L.	V. 1.
34.	Capsella Bursa Pastoris. Mönch.	XV. 1.
35.	Cardamine pratensis. L.	XV. 2.
10.	Cerefolium sylvestre. Besser.	V. 2.
11.	Convallaria majalis. L.	VI. 1.
42.	Corylus Avellana. L.	XXI. 6.
46.	Empetrum nigrum. L.	XXII. 3.
24.	Fragaria vesca. L.	XII. 3.
49.	Fraxinus excelsior. L.	XXIII. 2.
32.	Galeopsis versicolor. Curtis.	XIV. 1.
27.	Geum rivale. L.	XII. 3.
48.	Juniperus communis. L.	XXII. 8.
37.	Lotus corniculatus. L.	XVII. 3.
12.	Luzula pilosa. Willdenow	VI. 1.
18.	Lychnis Flos cuculi. L.	X. 4.
7.	Majanthemum bifolium. Decandolle	IV. 1.
33.	Melampyrum pratense. L.	XIV. 2.

16.	<i>Myrtillus nigra</i> , Gilibert	VIII. 1.
40.	<i>Orchis maculata</i> , L	XX. 1.
36.	<i>Oxalis Acetosella</i> , L	XVI. 2.
2.	<i>Pinguicula vulgaris</i> , L	II. 1.
44.	<i>Pinus sylvestris</i> , L	XXI. 6.
5.	<i>Plantago lanceolata</i> L	IV. 1.
3.	<i>Poa annua</i> , L	III. 2.
50.	<i>Polypodium vulgare</i> , L	XXIV.
47.	<i>Populus tremula</i> , L	XXII. 7.
26.	<i>Potentilla Anserina</i> , L	XII. 3.
20.	<i>Prunus Padus</i> , L	XII. 1.
30.	<i>Ranunculus acris</i> , L	XIII. 3.
22.	<i>Rosa canina</i> , L	XII. 3.
23.	<i>Rubus idæus</i> , L	XII. 3.
13.	<i>Rumex Acetosa</i> , L	VI. 3.
45.	<i>Salix caprea</i> , L	XXII. 2.
19.	<i>Sedum acre</i> , L	X. 4.
21.	<i>Sorbus Aucuparia</i> , L	XII. 2.
38.	<i>Taraxacum officinale</i> Weber	XIX. 1.
25.	<i>Tormentilla erecta</i> , L	XII. 3.
4.	<i>Trichera arvensis</i> , Schrader	IV. 1.
14.	<i>Trientalis Europæa</i> , L	VII. 1.
17.	<i>Vaccinium Vitis idæa</i> , L	VIII. 1.
1.	<i>Veronica Chamædrydys</i> , L	II. 1.
9.	<i>Viola tricolor</i> , L	V. 1.

II.

Efterretninger om Skolen

i

Skoleaaret 1869—1870.

A. Skolens Lærere,

deres Fag og ugentlige Underviisningstimer.

1. **Brinchmann, Alexander**, Rector; født 1826; Ex. art. 1842, Ex. philos. 1843, Ex. philol. 1849, alle med Laud. Adjunct ved Molde Skole fra 1849—1859; Skolens Rector fra 1859.

Græsk i 3 L. . . . . 5 Timer.

— i 2 L. a. . . . . 5 —

Latin i 1 L. b. . . . . 8 —

————— 18 Timer.

2. **Feilberg, Karl Frederik**, Overlærer; født 1828; Ex. art. 1846, Ex. philos. 1847; Ex. philol. 1853, alle med Laud. Adjunct ved Christianssands Skole fra 1854—1863, Overlærer ved Molde Skole fra 1863.

Latin i 3 L. . . . . 9 Timer.

— i 2 L. . . . . 9 —

Norsk i 3 L. . . . . 3 —

— i 2 L. & R. . . . . 2 —

— i 2 R. . . . . 1 —

————— 24 Timer.

3. **Sommerschild, Henrik Lorentz**, Adjunct; født 1815; Ex. art. 1835, Ex. philos. 1836, Ex. theol.

1840. alle med Haud illaud. Adjunct ved Molde Skole fra 1850. (Tillige Skolens Kasserer).

Religion i 3 L.	2	Timer.
— i 2 L. & R.	2	—
— i 1 L. & R.	2	—
Engelsk i 3 L.	2	—
— i 2 L. b.	2	—
— i 2 R.	3	—
— i 1 R. b.	2	—
— i 1 R. a.	4	—
Geographie i 1 L. & R.	2	—
— i 2 F.	3	—
—————		24 Timer.

4. **Owren, Tobias Annæus**, Adjunct; født 1831; Ex. art. 1850, Ex. philos. 1851, Ex. philol. 1858, alle med Laud. Adjunct ved Molde Skole fra 1859.

Græsk i 2 L. b.	5	Timer.
Latin i 1 L. a.	8	—
Historie i 2 L.	1	—
Norsk i 2 F.	5	—
Tydsk i 2 F.	5	—
—————		24 Timer.

5. **Horn, Carl Willoch Ludvig**, Adjunct, født 1841; Ex. art. 1859, Ex. philos. 1860, Reallærerexamen 1865, alle med Laud. Adjunct ved Molde Skole fra 1866.

Mathematik	12	Timer.
Naturkundskab	9	—
Geographie i 3 L.	1	—
— i 2 L. & R.	1	—
Tegning i 2 R. (& 1 R. b)	1	—
—————		24 Timer.

6. **Christophersen, Hans Emil**, Klasselærer; født 1819; Officier 1840, Capitaine 1861. Lærer ved Molde Skole fra 1860. Tillige Gymnastiklærer.

Regning	(13)	11	Timer.
Skrivning	(10)	9	—
Tegning	(7)	4	—
			————— 24 Timer.

Gymnastik & Exercitie (i alle Klasser, deelte i 3 Partier) .. . . . 6 —

7. **Grytnæs, Anders Pedersen**, Klasselærer; født 1832; Ex. art. 1866 (Laud), Ex. philos. 1867 (Laud præcet.). Lærer ved Skolen fra 1861.

Historie		14	Timer.
Geographie i 1 F.		2	—
Religion i 1 F.		3	—
Norsk i 1 F.		5	—
			————— 24 Timer,

8. **Steen, Søren**, Klasselærer; født 1844; Ex. art. 1862 (Laud), Ex. philos. 1863 (Laud), Ex. theol. 1868 (Laud). Lærer ved Molde Skole fra 1869.

Fransk		9	Timer.
Tydsck i L. & R.		8	—
Norsk i 1 L. & R.		3	—
i 1 L. & R. a.		1	—
Religion i 2 F.		3	—
			————— 24 Timer.

9. **Bræin, Christian**. født 1837, Organist, Sanglærer ved Molde Skole fra 1866.

Sang, ældste Afdeling		2	Timer.
— yngste —		2	—
			————— 4 Timer.

Har desuden ligesom tidligere ledet Psalmesangen hver Mandag Morgen.

B. Disciplene.

Disses Antal udgjorde:

	i 3 Latin- klasser.	i 2 Real- klasser.	i 2 Fælles- klasser.	i Alt.
i 3. Qvartal 1869	25	11	30	66
i 4. — —	25	10	30	65
i 1. — 1870	25	9	30	64
i 2. — —	25	9	31	65

Af Skolens nuværende (2det Qvartal 1870) Disciple ere:

Sønner af	i Latin- Kl.	i Real- Kl.	i Fælles- Kl.	i hele Skolen.
Embeds- og Bestillings- mænd	16	2	16	34
Næringsdrivende Bybor- gere	7	7	13	27
Landmænd	2	-	2	4
Disciple hjemmehørende	i Latin- Kl.	i Real- Kl.	i Fælles- Kl.	i hele Skolen.
i Molde	13	9	23	45
i Romsdals Fogderies Landdistrict	6	-	8	14
i Nordmøres Do.	2	-	-	2
Udenfor Amtet	4	-	-	4

C. Tabel

over de ugentlige Underviisningstimeres Fordeling paa de forskellige Fag.

	1ste Fælles- klasse (2aarig).	2den Fælles- klasse (2aarig).	1ste Latin- og Realklasse (2aarig).	2den Latin- og Realklasse (2aarig).	3die Latin- klasse (2aarig.)
Norsk*) . .	5	5	1 a. 3. 1 a.	2. 1.	3
Tydsks . . .	-	5	1 a. 3. 1 a.	2. 1.	1
Fransk . . .	-	-	4 b.	2. 1.	2
Engelsk . .	-	-	4 a. 2 b.	(2 b.) 3.	(2)
Latin	-	-	8 a. 8 b.	9	9
Græsk . . .	-	-	-	5 a 5 b	5
Religion . .	3	3	2	2	2
Historie . .	3	3	3	1 2	3
Geographie	2	3	2	1	1
Mathematik	-	-	5	4	3
Naturhist. .	-	2	2	2	-
Naturlære .	-	-	-	3	-
Regning . .	4	4	1 a 2	2	-
Skrivning. .	5	3	1 a 1	-	-
Tegning . .	2	2	2	2	-
Sum	24	30	30 31	30 (b 32) 30	29 (31)

D. Underviisningen.

Ligesom tidligere har denne været henlagt til Formiddagstimerne fra Kl. 8—1, med Undtagelse af Under-

*) Derunder indbefattet Indenadslæsning og for 1ste Fælles-klasse tillige Forstandsøvelser.

viisningen i Engelsk (1 i 3die og 2 i 2den Latinklasse) og i Regning (1 i 1ste Realklasse) samt i Sang og Gymnastik.

I Skoleaaret har været gennemgaaet:

I Religion:

(Lærere: Adjunct Sommerschild og Klasselærerne Steen og Grytnæs).

3 L. a. Aabels Omrids af det christelige Troesindhold og Nissens Kirkehistorie med Undtagelse af de 6 sidste Blade.

2 L. og 2 R. a. Pontopp. Forkl. fra 2den Artikel ud. Vogts større Bibelhist. fra § 143 (Jesus fortæller 7 Parabler) til § 191 (Menigheden spredes). Johannes Evangelium i Overs. gennemgaaet og forklaret.

1 L. & R. Vogts større Bibelhistorie fra § 143 til § 186 (Apostlenes Gjerninger).

b. Pontopp. Forkl. fra Spørgsm. 113 til 5te Part.

a. Do. Do. fra Spørgsm. 1—244.

2 F. b. Repeteret næsten hele Katechismen. Vogts større Bibelh. § 71—133.

a. Katechismen til „Kristelige Spørgsmaal og Svar“ samt de 4 første Stykker af „Sententserne“. Vogts større Bibelh. fra Begynd. til § 71.

1 F. b. Vogts lille Bibelhistorie S. 12—56. Luthers lille Katechismus fra Troens Artikler til Huustavlen. Veiledning i at slaae op Steder i den hellige Skrift.

a. Bibelhist. S. 1—12. Katechismen til Troens Artikler.

Begge Afdelinger: nogle udvalgte Psalmer efter Bugges Skolepsalmebog.

I N o r s k .

(Lærere: Overlærer Feilberg, Klasselærer Steen,
Adjunct Owren og Klasselærer Grytnæs.)

3 L. a Mundtligt: Litteraturhistorie, norsk og dansk, efter de i Lassens Læsebog indførte Notitser. Feilbergs Grammatik, Læseøvelser, hvoriblandt ogsaa af endeel svenske Stykker, efter Lassens Læsebøger.

Skriftlig: 1) Anklagetale mod Poesien. 2) Om Venskabet. 3) Charakteristik af Kong Sverre. 4) En Sammenligning mellem den romerske og atheniensiske Republik. 5) Ciceros Liv og Skrifter. 6) At bestemme og karakterisere Begreberne Løgn og Usandhed. 7) Efter Thomsens Indledning til Memorabilia Socratis at give en Udsigt over a) den ioniske og eleatiske Philosophie, b) Sophisterne, c) Socrates. 8) „All odling är frihetens“ (Geijer). 9) Crescunt concordia minimae res, discordia maximae dilabuntur. 10) Charakteristik af Struensee og hans Regjeringsforanstaltninger. 11) Hvorvidt har et gammelt arabisk Ordsprog Ret, som siger: „Døm ikke hvad du ikke selv kan gjøre bedre“. 12) Den, som behersker sig selv, er større end den, som indtager en Stad. 13) Munkevæsenets Udvikling, dets Fortjenester og Mangler. 16) Hvad skal man dømme om den Sætning: „Patria est, ubicunque bene est“?

2 L. & Mundtligt: Feilbergs Gramm. til § 91. Læseøvelser efter Lassens prosaiske Læsebog.

2 R. a. Skriftligt: 1) Pas Tiden (Fortælling). 2) Hvor er det behageligst at leve, paa Kysten eller inde i Landet? 3) Om Hesten og dens

Nytte. 4) En Kamp mellem en Hund og en Kat. 5) Skildring af Gustav III. 6) Moderkjærlighed (Fortælling). 7) Om Vigtigheden af Bogstavskriftens Opfindelse. 8) En kort Skildring af Europa med Hensyn til Høide- og Sletteforhold. 9) Skildring af Philip II. 10) Paa Fjeldet en Vinterdag. 11) Enten: Hvad Forskjel er der paa en stor Mand og en god Mand? eller: Idag mig, imorgen dig, en Fortælling. 12) En Skildring af Peter den Store som Menneske og Regent. 13) En Slædetur i Snetykke, paa hvilken man farer vild.

2 R. a. (særskilt) Mundtlige Øvelser i Analyse.

1 L. & R. Mundtligt: Foredrag af udenadlærte Stykker, mest Digte. — Læsning i Jensens Læsebog. — Feilbergs Gramm. §§ 74—91, § 109 ud samt repeteret fra Begynd. til § 36. — Analyse.

Skriftligt: 1ste Halvaar: Dictat. — 2det Halvaar følgende Opgaver: 1) Beskrivelse af den morsomste Dag i Juleferierne. 2) Beskrivelse af mit Værelse. 3) Gjengivelse i Prosa af Digtet: Hundemordet. 4) Sammenligning mellem Koen og Faaret og deres Nytte for Mennesket. 5) Den ufrivillige Reise. 6) Det opdagede Spøgeri. 7) Et Skibbrud. 8) Beskrivelse af en smukt beliggende Gaard. 9) Beskrivelse af en Ildebrand. 10) Skildring af en Vaardag. 11) Et Overfald paa en Reise. 12) Sammenligning mellem Løven og Tigeren. Desuden nogle Dictater.

2 F. Læsebog for Folkeskolen og Folkehjemmet. Læsning med Analyse og Declamation. Desuden

- b. Feilbergs Gramm. (uden Anmærkn.) heelt ud. 1 Time ugentlig skriftlig Gjengivelse af et oplæst Stykke.
- a. Feilbergs Gramm. (uden Anmærkn.) til § 49. En Time ugentl. skriftlige Øvelser, fordeltmeste efter Dictat.
- 1 F. Øvelser i Læsning, Stavning og i at fremsige udenadlærte Vers efter Læsebogen for Folkeskolen og Folkehjemmet.

I T y d s k.

(Lærere: Klasselærer Steen og Adjunct Owren.)

- 3 L. a. Gjennemgaaet Schillers „Wallensteins Lager“, 2 å 3 Akter af „Die Piccolomini“ samt Pag. 303—312 i Autenrieths Læsebog (2 Udg.). Formlæren repeteret efter Autenrieth.
- 2 L. & } Autenrieths Læsebog Pag. 86—134 (2 Udg);
2 R. a } b. desuden Pag. 230—240.
Formlæren repeteret.
- 2 R. a. (særskilt) Stiløvelser og mundtl. Oversætt. fra Norsk til Tydsk.
- 1 L. & R. Autenrieths Læsbog. Pag. 1—42 samt Pag. 86—98.
Hele Formlæren.
- a. (særskilt) Retrovertering af lettere Stykker i Aalholms Lsbg. og cursorisk i samme Bog fra Pag. 136—174 (3 Udg.).
- 2 F. b. Aalholms Lsbg. (3 Udg.) Pag. 31—124. Autenrieths mindre Gramm. til Cap. 16, samt Cap. 20 (om Præpos.).
- a. Aalholms Lsbg. udenad til Stykke 16 og derfra indenad til Pag. 29.
Gramm. som b.

I F r a n s k.

(Lærer: Klasselærer Steen.)

- 3 L. a. Borrings Etudes littéraires Pag. 1—188 (5 Udg.) med Forbigaaelse af „Les Célibataires“. Gjennemgaaet Syntaxen og repeteret en Del af Formlæren (efter Blom).
- 2 L. & 2 R. a. Aalholms Lsbg. (3 Udg.) Pag. 61—87, 143—151, 159—174.
Formlæren efter Blom.
- 2 R. a. (særskilt) som i Tydsk.
- 1 L. & R. b. Aalholms Lsbg. Pag. 1—53.
Brinchmanns Grammatik.

I E n g e l s k.

(Lærer: Adjunct Sommerschild.)

- 3 L. a. 24 Capp. af Marryats „The settlers in Canada“; Autenr. Gramm. §§ 1—26; Do. Parleur 30 Samtaler.
- 2 L. b. English made easy af Berg Pag. 1—56, samt af Læsestykker Pag. 112—123, og af Autenr. Lsbg. (2 Udg.) No. 1—5 incl.
- 2 R. a. Autenr. Lsbg. (2 Udg.) No. 8—16 og No. 18 & 19; Autenr. Gramm. benyttet ved Henviisning under Læsningen. Autenr. Parleur 50 Samtaler. 1 Stiil ugentlig og mundtl. Øvelse i at oversætte fra Norsk til Engelsk.
- 1 R. b. Autenr. Lsbg. No. 1—6.
a. English made easy heelt ud, samt Autenr. Lsbg. No. 1—5.

I L a t i n.

(Lærere: Overlærer Feilberg, Rector Brinchmann og Adjunct Owren.)

- 3 L. a. Cic. de amicitia. Virg. Aeneid. I & II. Livius V & VI. Bojesens Antiqv. fra Beg. til

Pag. 72 (Privatretten). Madv. Gramm. Casuslæren repeteret. Oversættelser efter Chr. Schmidts Opgaver, i Regelen i extemporal og i hjemme ugentlig. Enkelte Stile extempore efter Ingerslevs Materialier.

- 2 L. Sall. Catilina; Ovid. Metamorph. 1200 Vers efter Blochs Udvalg; Cic. de amicitia. Af Madvigs Gramm. Moduslærens Syntax og Repetition af Formlæren. Stile efter Ingerslevs Materialier 2 ugentl., i det sidste Halvaar tildeels afvejlende med Oversættelser efter Gjørs og Johannesens Opgaver.
- 1 L. b. Phædr. Fabb. I—V med Forbigaaelse af Prol. og Epilog. Cornel. Nep. de 17 første Feltherrer med Forbigaaelse af Datames. Madv. Gramm. (4de Udg.) Formlæren fra de uregelm. Verber og Syntax Iste Afsnit. 1 Stil ugentlig.
- 1 L. a. Schmidts lat. Læsebog forfra til Stykke 14. Alt læst, fra 14—26 udvalgte Exempler af hvert Stykke; dernæst læst fra 2det til 3die Afsnit; Madvigs Gramm. (4de Udg.) Formlæren med Forbigaaelse af Capp. 17—22. Oftere skriftlige Declinations- og Conjugationsøvelser.

I G r æ s k.

(Lærere: Rector Brinchmann og Adjunct Owren.)

- 3 L. a. Curtius's Gramm. repeteret heelt igjennem; af Bojesens Antiqv. Indledningen og den historiske Oversigt over Grækenlands Forhold, samt de attiske Antiquiteter, dog af „Statsforvaltningen“ kun de vigtigste §§. Herodot. I, 59—130, desuden repeteret I, 1—59; Xenoph. Memor. Socr. I & II.

- 2 L. b. Curt. Gramm. Syntaxen og derpaa hele Grammatiken repeteret. Xenoph. Anab. I, 4—10; Herodot. I, 1—60.
- 2 L. a. Curt. Gramm. Formlæren. Schenkls Elementærbog, udvalgte Stykker. Xenoph. Anab. I, 1—2.

I Historie.

(Lærere: Klasselærer Grytnæs og Adjunct Owren.)

- 3 L. a. Petersens Norges, Sveriges og Danmarks Historie: Repeteret Middelalderens og den nyere Historie til den franske Revol. efter Bohr, den nyeste Hist. efter Nissen.
- 2 L. Thrieges Oldtidens Historie (2den Udg.) Pag. 212 („Pompejus's Seire og Stigen“) ud; og derpaa forfra til Pag. 43 („Jonerne“).
- 2 L. b. Bohrs nyere Hist. Pag. 121—206 (Revol.). Den nyeste Historie efter Nissen. Bohrs Middelalderen Pag. 1—103 (Repetition).
- 2 L. & R. a. Bohrs nyere Historie Pag. 1—170.
- 1 L. & R. Den gamle Hist. efter Nissen (Repetition); Bohrs Middelalderens Hist. Pag. 1—131.
- 2 F. b. Nissens Historie Pag. 130—317 (Revol.).
- a. Do. Do. Pag. 1—143.
- 1 F. b. Petersens Norges Hist. Pag. 16—79.
- a. Do. Do. Do. Pag. 1—19 (kun i sidste Halvaar).

I Geographie.

(Lærere: Adjuncterne Horn og Sommerschild, samt Klasselærer Grytnæs).

- 3 L. a. Geelmuyden: Fra Europa til Belgien (Pag. 69—211) Mathematisk Geographie.

- 2 L. b. Geelmuyden: Rusland, Tyrkiet, Grækenland, Asien (Pag. 286—362).
- 2 L. & R. a. Daa: Fra den græske Halvø til Afrika (Pag. 260—326).
- 1 L. & R. Daa: Europa (Pag. 94) til Vandsystem i Mellem-Europas tyske Lande (Pag. 185).
- 2 F. Geelmuydens Geographie for Begyndere fra Sverige til Bogens Ende.
- 1 F. b. Indledning i Udtog samt Europas Stater efter Petersens Jordbeskrivelse.
- a. Indledning i Udtog efter samme Bog (kun i sidste Halvaar).

I Mathematik:

(Lærer: Adjunct Horn).

- 3 L. a. Arithmetik: Broch fra Begyndelsen til Ligninger (1 Time ugentl.).
— skriftlig Øvelser (1 Time).
Geometrie: Broch fra 4de Bog ud (1 Time).
- 2 L. b. Arithmetik: Skriftl. Øvelser efter Thv. Brochs Tal- og Bogstavregn.: Ligninger, Logarithmer, Proportioner, Procent- og Rentesregning. Repeteret fortra til Ligninger (3 Timer ugl.).
Geometrie: Broch indtil 4de Bog V repeteret (1 Time).
- 2 L. & R. a. Arithmetik: Ligninger af 1ste og 2den Grad med 1 og flere Ubekjendte (1 Time).
Geometrie: Broch indtil 4de Bog V (3 Timer).
- 1 L. & R. Arithmetik: Thv. Broch fra Primaltal til Decimalbrök og fra Bogstavregn. til Cubikrodsuddragning (Skriftl. Øvelser 3 Timer ugentlig).
Geometrie: Dørum til 5te Afsnit (Constructioner 2 Timer ugentl.).

I Naturhistorie:

(Lærer: Adjunct Horn).

- 2 R. a. Botanik: Anatomie, Physiologie og Geographie efter Dietrichsons Lærebog samt Plan-
tebestemmelser.
Mineralogie: Iste Deel af Kjerulfs Steenriget og Fjeldlæren. Om Stene og Bergslag.
- 1 R. Zoologie: De almindeligere norske Fiske systematisk gjennemgaaede.
Botanik: Øvelser i Plantebestemmelse.
- 2 F. Zoologie: Horns Naturhistorie fra Orangutangen til Firfislen.
Botanik: Beskrivelser af levende Planter efter Dictat.

I Naturlære:

(Lærer: Adjunct Horn).

- 2 R. a. Christies Physik i Tillæg til Folkeskolen og Folkehjemmet: Ligevægt, Bevægelse, Varme, Magnetisme og Rivningselectricitet.

I Regning:

(Lærer: Klasselærer Capt. Christophersen).

- 2 R. a. Alle Regningsarter. Olsens Regnebog.
- 1 L. a. | Alle Regningsarter med Brøk til og med Ren-
1 R. | tesregning. Olsens og Evensens Regnebøger.
- 2 F. b. Reguladetri med Brøk efter Evensen, for een Discipels Vedkommende alle Regningsarter efter Olsens Regnebog.
- 2 F. a. De fire Regningsarter i ubenævnte og benævnte Tal, Brøk; 1 Discipel: Reguladetri med Brøk

og en anden alle Regningsarter, efter Evensens Regnebog.

- 1 F. Fra at tælle og indtil Resolutio og Reductio efter Evensen.

I S k r i v n i n g.

(Lærer: Klasselærer Capt. Christophersen)

1 L. a.	} efter Grungs Forskrifter.	.
1 R.		.
2 F.		.
- 1 F. efter Lærerens Opskrift.

I T e g n i n g.

(Lærere: Adjunct Horn og Klasselærer Capt. Christophersen).

- 2 R. a. Gjennemsnit af Planer, Prismer, Pyramider og Cylindre med Planer. — Frihaandstegning efter skyggede Fortegninger.
- 1 R. Frihaandstegning som 2 R. a. — b. (desuden) Keglesnittene og Cycloider.
- 2 F. Frihaandstegning efter lettere Fortegninger.
- 1 F. Begyndelsesgrundene til Frihaandstegning.

I S a n g.

(Lærer: Organist Bræin).

Ældre Afdeling: Joh. D. Behrens Sanglære. — 3 & 4stemmige Sange.

Yngre Afdeling: Joh. D. Behrens Sanglære. — Nogle 1stemmige Sange.

I G y m n a s t i k.

(Lærer: Capt. Christophersen).

Med og uden Apparater. I Sommermaanederne militær

Exercitie. 5 Disciple ere ved Lægeattest fritagne for Gymnastik, men kun 3 for Deeltagelse i Exercitien.

I første Halvdeel af dette Skoleaar foraarsagede en blandt Disciplene meget udbredt Meslingeepidemie store Forstyrrelser i Underviisningens Regelmæssighed og deraf følgende Forringelse i Udbyttet.

E. Skolelocalet.

I Skoleaaret have ingen væsentlige Forandringer eller Udbedringer af Skolelocalet fundet Sted, undtagen forsaavidt som Tomtens Grundmuur mod Søen i April Maaned er bleven forstøttet ved Opførelse af en omtrent 3 Alen bred Graasteens-Jetée.

F. Extract

a) af Skolens Hovedregnskab for Aaret 1869.

	I n d t æ g t.		Spd.	Skill.
1. Beholdning efter 1868 Aars Regnskab:				
a. Skolens udestaaende Capital	1017.	-		
b. Forskud til Discipelbibliotheket	5.	47.		
c. Restance af Skolepenge	8.	84.		
			1031.	11.
2. Skolepenge (med Lys-, Brænde- og Indskrivningspenge, samt efter Fradrag for de 4 Gratistpladse)			1400.	39.

3. Tilskud af Staten	3064.	60.
4. Tilskud af Molde Commune (fast, aarligt)	200.	-
5. Renter for 1869 af Skolens udestaaende Capital	50.	102.
6. Testimoniegebyr	16.	-
7. Skolepenge fra 3die Qvart. 1868	4.	114.
8. Af Molde Commune til Skolebygningen og Inventariet	108.	103.
9. Dækket af Beholdningen i Regnskab b (nedenfor)	27.	42.
	<hr/>	
	5903.	111.

Udgift.

1. Lønninger til Lærerne	4344.	30.
2. Lys (11 Spd. 114 β) og Brænde (66 Spd. 12 $\frac{1}{2}$ β)	78.	6 $\frac{1}{2}$.
3. Pedellens Løn	80.	-
4. Diverse Udgifter (saasom Trykningsomkostninger, Brandpolice, Underviisningsrequisita)	88.	46 $\frac{1}{2}$.
5. Udbetalinger for Molde Commune til Skolelocale og Inventarium	106.	87.
6. Kassererens Procenter	88.	54.
7. Til Bibliotheket	40.	-
8. Til den fysikalske og Naturaliesamlingen	18.	101 $\frac{1}{2}$.
9. Eftergivet Testimoniegebyr	8.	-
10. Uerholdelige Skolepenge	8.	84.
11. Refunderet Forskud af den fysikalske Samling	11.	104 $\frac{1}{2}$.
12. Beholdning:		
a. Skolens udestaaende Capital		

	1017.	-
b. Forskud til Discipelbibliotheket	5.	47.
c. Restance af Renter og Skolepenge	8.	30.
	<u> </u>	1030. 77.
		<u>5903. 111.</u>

b) af Bibliothekets Regnskab for 1869.

Indtægt.

1. Beholdning efter 1868 Aars Regnskab	8.	13.
2. Aarligt Bidrag for 1869	40.	-
	<u> </u>	48. 13.

Udgift.

1. Bøgers Anskaffelse	15.	116.
2. Contant i Cassa	32.	17.
	<u> </u>	48. 13.

c) af Regnskabet for den fysikalske og Naturaliesamlingen for 1869.

Indtægt.

1. Beholdning efter 1868 Aars Regnskab	33.	85.
2. Bidrag for 1869	18.	101½.
	<u> </u>	52. 66½.

Udgift.

1. Anskaffelser	36.	68.
2. Ifølge Decision	-	8.
3. Contant i Cassa	15.	110½.
	<u> </u>	52. 66½.

d) af Regnskabet over Amtmand Krohgs Legat, 1869.

Indtægt.

1. Udestaaende Capital	288.	17.
2. Indvundne Renter i 1869	14.	36.
	<hr/>	
	302.	53.

Udgift.

1. Renter for 1869, udbetalte til Hilmar Krohg	13.	80.
2. Udestaaende Capital	288.	93.
	<hr/>	
	302.	53.

G. Skolefestligheder i 1869—1870.

1. Ugentlige Andagtøvelser hver Mandag Morgen: Psalmesang, efter Fr. M. Bugges Skolepsalmebog, og Bøn forrettet af Klasselærerne Grytnæs og Steen, enkelte Gange af Adjunct Sommerschild.
2. Aarøleiren. Udmarsch til Yttre-Aarø, $\frac{1}{2}$ Miil i Øst for Byen. Leir og militære Øvelser fra 16de til 21de August 1869, begge Dage incl., under Ledelse af Gymnastiklæreren Capt. Christophersen og i Nærværelse af Rector og andre Lærere — Alt i væsentlig Overeensstemmelse med de tre foregaaende Aar.
3. Skoletour til Toppen af Tusten den 7de October 1869. Fiskeri i Bergsvandet.
4. Halvaarsexamens Afslutning den 22de December 1869 med Taler af Klasselærer Steen og Rector.
5. Børnefest i Gymnastiklocalet den 23de Januar 1870. Musikalske og sceniske Præstationer, Juletræ, Juleløier og Dands. Henved 300 Tilstedeværende, Voxne og Børn.
6. Kjælketour af Lærere og Disciple til Leergrovig den 8de Februar 1870.

H. Skolens Dimittender i 1869.
 De ved forrige Skoleaars Slutning til Universitetet
 dimitterede Disciple erholdt følgende Charakterer:

Disciplene Navne.	Skole-examen.		Norsk skr.	Lat. Overs.	Latin.	Græsk.	Tydsk.	Fransk.	Engelsk.	Religion.	Historie.	Geographie.	Arithmetik.	Geometrie.	Hoved-charakteer.
	a.	b.													
Christopher Lorentz Hornemann Christophersen	a	4	3,5	3,5	3,5	2,5	3	3,5	2	2,5	3	3	3	3	Godt (3,04)
	b	3	3	4	2	3	3,5	2	3,5	3	3	3	3	3	Haud. (2,92)
Rasmus Christian Mohr	a	3,5	4	2,5	2,5	3	2,5	2	2	3	2	1,5	2	2	Godt (2,54)
	b	4	4	3	3	1	3	3	2	2	3	2	2	2	Haud. (2,67)
Peter Olivarius Olsen	a	3	3	3	2	2,5	3	1,5	1,5	3,5	2	2,5	2	2	Meg. g. (2,46)
	b	4	3	3	2	1	1	2	3	3	3	2	2	2	Laud. (2,42)
August Nicolaus Sand	a	4	2,5	2,5	1,5	2	2	1,5	1,5	3	2	1,5	2	2	Meg. g. (2,17)
	b	4	3	2	2	2	2	2	3	3	3	2	2	2	Laud. (2,50)
Jens Frederik William Schmidt	a	2,5	3,5	3	2	2	2,5	2	2	2,5	2,5	3,5	3	3	Godt (2,58)
	b	3	3	3	2	2	3	2	2	3	2	4	4	4	Haud. (2,75)

Iaar (1870) dimitteres ingen Disciple til Universitetet.

Disciplenes Forældre og Foresatte samt enhver Anden, som interesserer sig for Skolen, indbydes til at overvære saavel Examens mundtlige Deel, der vil blive afholdt efter vedføjede Plan, som Bekjendtgjørelsen af dens Udfald, der vil foregaae Lørdag den 9de Juli Kl. 10 Formiddag.

Molde den 2den Juni 1870.

A. Brinchmann.

P 1

for Hovedexamen 1870 i

Dag og Datum.	Formiddag Kl. 9.			
	Klasse.	Fag.	Examinator.	V
Lørdag 25de Juni.	3. L. a } 2. L. }	Latinsk Stiil.	Feilberg.	5
	2. R. a. 1. L. b. 1. L. a. } 1 R. } 2 F. }	Tydsk Stiil. Latinsk Stiil. Regning.	Steen. Rector. Christophersen.	1
Mandag 27de Juni.	3. L. a. } 2. L. }	Lat. Oversættelse.	Feilberg.	5
	1. L. & R. 2. R. a } 1. F. }	Norsk Stiil. Regning.	Steen. Christophersen.	
Thorsdag 30te Juni.	3. L. a. 2. L. b. 2. R. a. 1. L. & R. 2. F. b.	Græsk. Latin. Engelsk Stiil. Norsk. Historie.	Rector. Feilberg. Sommerschild. Steen. Grytnæs.	
Fredag 1ste Juli.	2. L. 2 R. a. 1. L. & R. 1 F. b.	Græsk } ^b Fransk Stiil. } ^a Religion. Historie.	Owren. Rector. Steen. Sommerschild. Grytnæs.	
Lørdag 2den Juli.	3. L. a. 2. L. b. 2. L. & R. a. 2. F. a. 1. F.	Geographie. Norsk. Religion. Religion. Norsk.	Horn. Feilberg. Sommerschild. Steen. Grytnæs.	
Mandag 4de Juli.	Alle Klasser.	Gymnastik.	Christophersen.	Gy stik
Tirsdag 5te Juli.	2. L. b. 2. L. & R. a. 1. R. 2. F. b. 2. F. a.	Historie. Norsk. Naturhistorie. Religion. Norsk.	Grytnæs. Feilberg. Horn. Steen. Owren.	
Onsdag 6te Juli.	3. L. a. 2. L.	Religion. Historie.	Sommerschild. Owren.	
	2. R. a. 1. L. & R. b.	Naturlære og Na- } turhistorie. }	Horn. Steen.	
Thorsdag 7de Juli.	3. L. a. 2. L. b.	Historie. Tydsk.	Grytnæs. Steen.	
	2. L. & R. a. 1. L. & R.	Geometrie. Geographie.	Horn. Sommerschild.	

Fredag 8de Juli, Kl. 9 Formiddag: Censur.

Lørdag 9de Juli, Kl. 10 Formiddag: Charakteroplæsning

Ferier fra 11te Juli til 11te August Kl.

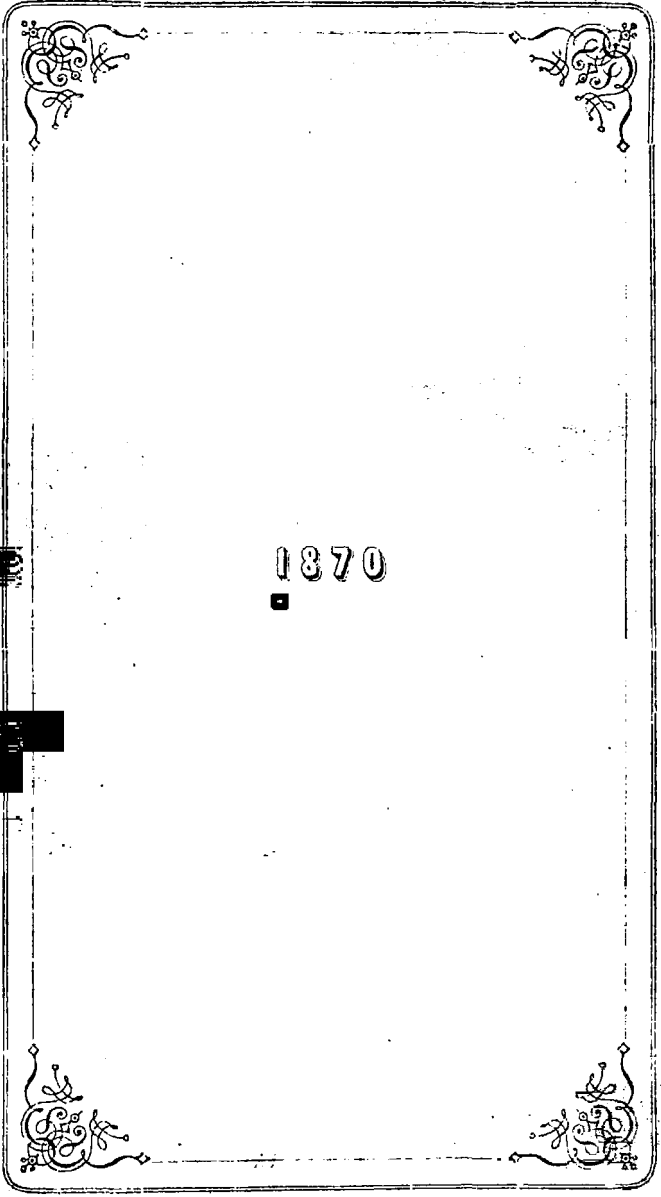
a n

olde Lærd- og Realskole.

Eftermiddag Kl. 3.				
else 3.	Klasse.	Fag.	Examinator.	Værelse No.
8	3. L. a. } 2. L. & R. } 1. L. & R.	Norsk Stil. Geometrie skr. Norsk Stil.	Feilberg. Horn. Owren.	5 & 8 4 1
4	2. F.			
8	3. L. a. } 2. L. & R. } 1. L. & R. }	Norsk Stil. Arithmetik skr.	Feilberg. Horn.	5 1 & 4
3	2. L. a. }	Latin.	Feilberg.	5
7	2. R. a }	Engelsk.	Sommerschild.	4
4	1. R. }			
1	1. L.	Latin } ^b	Rector.	8
3	2. F. a.	Naturhistorie. } ^a	Owren. Horn.	6 1
1	3. L. a.	Latin.	Feilberg.	6
5	2. L. b.	Geographie.	Horn.	5
7	2. L. & R. a.	Tydsck.	Steen.	4
4	2. F. b.	Geographie.	Sommerschild.	1
3	2. F. a.	Historie.	Grytnæs.	8
3	3. L. a. }	Engelsk.	Sommerschild.	6
5	2. L. b. }			
1	2. L. & R. a.	Historie.	Grytnæs.	4
4	1. L. & R.	Tydsck.	Steen.	1
3	2. F. b.	Naturhistorie.	Horn.	5
3	2. F. a.	Tydsck.	Owren.	8
ma- calet.	Alle Klasser.	Sang.	Bræin.	Gymna- stiklocalet.
6	3. L. a.	Mundtl. Foredrag.		
5	3. L. a.	Mathematik.	Horn.	6
4	2. L. b.	Religion.	Sommerschild.	4
3	2. L. & R. a.	Fransk.	Steen.	5
1	1. F.	Religion.	Grytnæs.	8
6	2. L. b.	Fransk.	Steen.	6
5	2. L. & R. a.	Geographie.	Horn.	5
1	1. L. & R.	Historie.	Grytnæs.	4
4	2. F. b.	Tydsck.	Owren.	8
4	2. F. a.	Geographie.	Sommerschild.	1
6	3. L. a.	Tydsck og Fransk.	Steen.	6
4	2 L. b.	Geometrie.	Horn.	5
5	2. F. b.	Norsk.	Owren.	4
8	1. F. b.	Geographie.	Grytnæs.	8

ig.
O Formiddag.

A. Brinchmann.

1870

■

